

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Iószef kir. herceg-utca 1. (Bikabérfház). Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 4. sz. 1944. január 6 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Közöljük a pénzügyi és igazságügyi kinevezéseket

NAGY KÜZDELEM BERDICSEV BIRTOKÁÉRT Londonban inváziós haditanács ül össze - Graziani szerint az invázió megakadályozásánál szerepet játszhat az új német megtorló fegyver A bolíviai új kormány argentinai elismerésének bonyodalmai Amerikában

A keleti front eseményei és az inváziós tervokről szóló híresztelések kötik le leginkább az érdeklődést mostanában. A szovjet offenzíva és a nyugati inváziós tervek között általában bizonyos összefüggést vélnek felfedezni, ámbar nem bizonyos, hogy közelesem megtörténne nagyobb szabású partraszállási kísérlet nyugaton.

A keleti front

változatlanul súlyos harcok színhelye. A szovjet minduntalan változtatja tömegtámadásainak súlypontját. A zsitomiri térségben a német ellenintézkedések következtében megváltozott a helyzet, mire a szovjet Berdicsevnél fokozta támadását. Ez a jelentős ukrán város Zsitomirtól délre mintegy ötven kilométerre fekszik, tovább délre száz kilométerre van még a két év előtti harcokból jól ismert Vinnyca.

Nagy küzdelem folyik Berdicsev birtokáért. Mint a tegnapi német hadijelentés közli, a németek elkeseredett harcokban feladták a város keleti részét, miközben a többi szakasz ellen indított szovjet támadásokat visszaverték.

Új harci színteret ismerünk meg Propojszk nevében. Ez a helység Gomeltől északra van. Itt tömegtámadásokat indított a szovjet, mint a német hivatalos jelentés kiemeli, a szovjet számára nagy veszteséggel járó harcok folyamatban vannak.

Sertorius német katonai szakíró szerint a szovjet hadvezetőség minden erejével kísérelteni igyekszik hadműveletileg is azt a terebellel valóban jelentős kezdeti sikert, amelyet a Dnyeper középső folyásától nyugatra megindított nagy támadásával aratott. Vajutin hadseregecsoportjának támadásai változatlan erővel tartanak Orjevszk és Novograd-Voljinszk irányában nyugat felé, de egy újabb támadása Bjelaja Cerkov térségébe nyomult. A szovjet tömegrohamokat erőteljes német ellenlökések váltják. Számolni kell azzal, hogy ebben a harci körzetben továbbra is tartani fognak a súlyos harcok.

Vitebszk térségében Bagramjan tábornok hadseregecsoportja nem érte el újévi támadásának célkitűzéseit. Itt a harcok némileg el-lanyhultak ugyan, a német hadvezetés azonban számol azzal, hogy Vitebszk ellen is újabb rohamkísérleteket határoz el a szovjet hadvezetés.

Német hivatalos helyen kijelentik, hogy a vörös hadseregnek sohasem volna lehetősége arra,

hogy invázió nélkül eredményt érjen el.

Berlinben meg vannak győződve arról, hogy Sztalin élelmezési és igazgatás technikai okokból a háborút tartósan nem tudná egyedül folytatni anélkül, hogy saját katonai összeomlására ne jusson.

Az inváziós tervek

vonalán újabb fejlemények vannak. Montgomery Londonba való megérkezésével kapcsolatosan valószínűnek tartják, hogy hamarosan inváziós haditanács ül össze. A dalmáciai partraszállásokról szóló híreszteléseket Londonban

nem erősítik meg, ezzel szemben kiemelik a Pescaréért megindult esata jelentőségét. A nagyarányú hadműveleteket az orosz támadással kívánják összhangba hozni, rámutatnak azonban arra, hogy az orosz támadás a megállapított időpontnál korábban indult meg. Angolszász katonai szakemberek biztosra veszik, hogy a német főparancsnokság a keleti arcvonalon hamarosan nagyarányú ellentámadásokat indít.

London és Washington napról napra újabb híreket röppent fel az invázióról. Tegnap közölték, hogy az új inváziós vezérkar tagjai kö-

zül ezidőszerint négy vezető főparancsnok is az angol fővárosban tartózkodik és pedig Ramsay tengernagy, az inváziós hajóhad főparancsnoka, Sir Allan Brooke angol vezérkari főnök, Montgomery tábornok, az inváziós brit hadsereg főparancsnoka, továbbá Malory tábornok, az inváziós légi erők főparancsnoka. Montgomery tábornok egyébként londoni útja előtt napiparancsban búcsúzott el a 8. brit hadsereg katonáitól. Bejelentette, hogy néhány kiváló tisztje kíséretében Angliába utazik, hogy új állomáshelyét elfoglalja s hogy átadja háborús tapasztalatait az

inváziós hadseregnek. Ez a hadsereg van hivatva arra — hangsúlyozta Graziani —, hogy megvívja a döntő csatát az európai kontinensen.

Graziani olasz fasiszta marsall egy újságíróval beszélgetett az előtérbe hozott előzónési problémáról. A marsall kijelentette, hogy a legfontosabb brit és amerikai parancsnoki állásokban propagandisztikus értelemben végrehajtott változtatások és az újból fellángoló „kommandó-vállalkozások”, valamint az angolszászok legutóbbi tengeri ütközetének túlértékelése azt a benyomást kelti, hogy a nagy partraszállási kísérlet végre közvetlenül közelében áll.

Nehéz eldönteni — hangsúlyozta Graziani —, hogy a valóságban mennyire haladt az ügy, vagy mennyiben van szó olyan főrekrétekről, amelyeknek főleg az a céljuk, hogy a háború kérelmetlen keménysége által már el-mállasztott angol tömegek kedélyhangulatát az olasz front eseményei miatt érzett csalódásából és az ötödik háborús tél komorságából kiragadják. Eisenhower Londonba történt tüntető áthelyezését Németország is egy bizonyos értelemben értékeli. Most azt a következtetést vonhatnák le Németországban, hogy nem a Földközi-tenger lesz az elkövetkező hadműveletek fő színtere, hogy tehát a balkáni tervet feladták. Végeredményben itt egészen felületes elfátyolozási kísérletről van szó.

A valóságban az egész manóver arra irányul, hogy a csatorna immenső és túlsó oldalán a lakosság tömegére hatást fejtsenek ki.

Mindenestre most már bizonyos, hogy a partraszállás időpontja a szó legszorosabb értelmében meglepetést kelthet — mondta a továbbiakban Graziani marsall. — Az 1944. évről meg kell hoznia a partraszállást nem az angolszász politikuskok és katonai tényszerők nyilatkozatai következtében, hanem a háború vaslogikájából. A német ellenrendszabályok kétség-telenül lezárultak és erre mutat Rommel szemléltje.

Nem áldozok fel katonai titkot — mondotta Graziani marsall végül —, ha elárulom, hogy a német megtorló fegyver és totális alkalmazása az invázió szétzúzása-nak jerveiben szerepet játszhatik.

TOKES FOTO

VASARNAP ZÁRVA!

Ebből a szempontból kell értelmezni a megtorlás késedelmét is. A megtorló fegyver, amelynek technikai előfeltételei százszázalékosan teljesültek, rendkívüli hatású közvetve alkalmazott stratégiai eszközt jelent.

A légi háború

Folytatódik. Az angol-szász légi haderő csaknem minden nap támadást intéz német városok ellen. Ebben a vonatkozásban érdekes idezni a német sajtó véleményét.

A német lapok „Az Európáért folyó légi csata” című kommentárban foglalkoznak a szövetségesek Németországgal szembeni támadásával. A kommentár szerint senki sem tagadja, hogy oly nagyarányú támadásokat, amelyek a német városokban hatalmas pusztításokat eredményeztek, eredetileg tulajdonképpen nem is tartottak lehetségesnek. A német légi stratégia magától értetődő célja az európai légi tér feletti uralom elérése. A cél elérése abból a feltevésekből indul ki, hogy a szövetségesek, vagy az orosz légi haderő nem tud mélyen behatolni a kontinens fölé. A maximális cél, amelyet a németek el akarnak érni, az, hogy tegyék lehetővé a németek számára az ellenséges légi támadásokat, legalább is a hátszög ellen. Ezt az ideális állapotot mindezekig nem sikerült elérni. A „Basler Nachrichten” című svájci lap levelezője végül megemlíti, hogy a német államférfiak újvíz nyílt közalkalmán rámutatnak az új fegyverekkel való megtorlásra. E nyilatkozat szerint a megtorlás olyan lesz, hogy Angliát hosszú időre ártalmatlanná teszik, még ha nem is kapcsolják ki teljesen a háború tényezői közül.

Az argentin kormány

Valamennyi külföldi diplomáciai képviselővel közölte azt a határozatát, hogy elismeri Bolívia új kormányát. Washingtonban ezt a tényt annak félreismerhetetlen bizonyítékaként magyarázzák, hogy Argentináé a külpolitikája szöveg ellentétben áll valamennyi amerikai köztársaság külpolitikájával, amelyek a lapoz kormány elismeréséről még mindig tanácskoznak — jelenti a svájci sajtó. Washingtoni vélemény szerint ez azt a gyanút is megerősíti, hogy Argentinának része volt a bolíviai kormányváltás előkészítésében. Washingtoni hívatások körében az újabb eseményekről semmiféle kommentárt nem közölnek. Diplomáciai körökben azon a véleményen vannak, hogy Villaroel kormányának Argentiná által történt elismerése valamennyi amerikai köztársaság tudatos kihívását jelenti. A kormány most tárgyalásokat folytat a brit kormánnyal az Argentinával való nyílt szakítás kérdéséről, de katonai körökben élelnek megfontolást ajánlanak ilyen eljárással szemben, mivel az amerikai és angol expedíciós csapatok nagyon is rá vannak utalva az argentin hűségállításokra.

A lengyel kérdés

változatlanul igen komplikált. Mint az MTI jelenti, Stockholmba érkezett londoni tudósításból kiderül, hogy londoni brit és lengyel körökben nagy aggodalommal néznek a lengyel-orosz viszony fejlődése elé. A viszony rendezése nem tud lépést tartani azzal az aggodalommal, amelyet a keleti arcvonalon történő események szükségessé tennének. Még mindig kéklik orosz oldalról az a nyilatkozat is, hogy az oroszok nem hódították, hanem „felszabadították” Lépelt az a lengyel határt. Az angol sajtó

fejtegetéseiben kifejezésre jut az az aggodalom, amely a lengyel-orosz viszony következményeit szemlélteti. Amerikában az orosz-barát cikkek előgedettségüket nyilvánítják amiatt, hogy a lengyel földalatti mozgalom még mindig nem lépett működésbe a németek ellen és elítélik a londoni lengyel kormány maga artását is. Azok a közírók, akik közel állnak

a kis államok diplomáciai köréhez, azon a véleményen vannak, hogy a határkérdések tekintetében a nagyhatalmakra más mértéket kell alkalmazni, mint a kis államokra. Az amerikai közvélemény nagyrésze azonban úgy vélekedik, hogy a lengyel kérdés amerikai szempontból nem életbevágó fontosságú.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoka közli:

A keleti arcvonal déli részén kedden is csak helyi jelentőségű harcokra került a sor.

Zsitomirtól délre és nyugatra levő harci térségben visszavertük a szovjet támadásait és sok ellenséges páncélost megsemmisítettünk. A német páncélos kötelékek meglepésszerű előretöréssel szétverték egy szovjet lövészredet, különösen a berdicsévi szakaszon fokozták támadásukat. Elkeseredett harcokban feladták a város keleti részét, miközben a többi szakasz ellen intézett szovjet támadásokat visszavertük.

Propolskától nyugatra az ellenséges erős tüzérségi előkészítés után több lövészadosztály és sok páncélos támogatásával keskeny arcvonalon támadást kezdett. A szovjet szempontjából különösen nagy veszteséggel járó harcok vannak itt folyamatban. Azokat a bolsevista kísérleteket, amelyek odairányulnak, hogy Vitebszktől északnyugatra a legutóbbi napokban elfoglalt területeket visszafoglalja, részben ellentámadással visszavertük.

Részletes német jelentések a zs tomiri és berdicsévi csatáról

Berlin, január 5. Interinf jelenti a keleti arcvonalról: A zs tomiri téli csata 11 napján is folytatott a bolsevisták erőfeszítéseiket a német arcvonal áttörésére. Mórhatetlen emberáldozatokhozna és harcban álló tüzérségüket és páncélos kötelékeiket. A támadások súlyosságát Berdicsévi vidékére helyezték, ahol széles arcvonalon déli irányba igyekeznek területet nyerni. A harci terület déli szakaszán végrehajtott német előretörés a keddi nap folyamán több mint 30 kilométernyi mélységbe haladt előre a szovjet támadási területén, miközben nem találtak komoly ellenállással, csupán egy elvágott szovjet ezredet semmisített meg.

Jellemző az is, hogy ugyan-ezen a területen a bolsevisták külön előretört mozgékony csoportjait a német véderő szétpusztította és visszavetette. Az arcvonal középső szakaszán az ellenség Propolskától nyugatra támadott. A harcok még teljes erővel

Noveltől északra meghiúsult egy páncélos támogatással intézett bolsevista támadás.

Német parti útegek lótték a kronstadti bolsevista különleges járműveket és sok találatot értek el egy motoroshajón.

A délnémetországi arcvonalon az ellenség Venafrotól nyugatra nagy erővel támadta harci előőrségeket. Ezek a támadások az ellenség szempontjából súlyos és véres veszteséggel jártak. Ortonától északnyugatra is több ellenséges támadás omlott össze állásaink előtt.

Január 4-én a déli órákban északamerikai bombázók északi és nyugatnémetországi helységeket támadtak. Két lakónegyedét súlyos tüzérségi támadások célpontjai voltak. A légvédelmi erők az eddigi jelentések szerint a birodalom területe és a megszállt nyugati területek felett 29 legnagyobb részt négy motoros repülőgépet lőttek le. Szerdára virradó éjszaka néhány brit repülőgépet zavarótámadást intézett Nyugat- és Észak-Németország ellen.

Német repülőgépek a szerdára virradó éjszaka Délkelet-Anglia egyes célpontjait támadták.

A bolsevisták sehol sem jutnak túl a német erő védővonalain. Vitebszk környékén a bolsevisták súlyos áldozatok árán visszafoglaltak egy betörési helyet. Az időjárás a déli arcvonalon szakaszon egy kissé megjavult és ez lehetővé tette, hogy mindkét oldalon élénkebb légitvekenység fejlődhetett ki.

Berlin, január 5. Interinf jelenti a keleti arcvonalról: Berdicsévi területen a szovjet erőket vívott harcokban a német védelmi rendszer sakkbástyáit sikerült megtartani és a bolsevista áttörési kísérleteket a csata centrumában elhárítani. A bolsevisták itt 21, többnyire nehéz harcokost, 16 tarackot és nagyszámú nehéz páncéltörő ágyút veszítettek. A szovjet megkísérelte, hogy Zsitomirtól délnyugatra és nyugatra tengermentesített céljából területet nyerjen, de visszavetettük őket. Hét páncéltörő ágyú és 44 nehéz gránátvető a németek kezébe került és 240 foglyot is ejtettek. (MTI).

Légítámadás Kiel ellen

Berlin, január 5. Január 4-én a déli órákban észak-amerikai bombázókötélek támadást intéztek — mint a Német Távíráti Iroda értesül — erős felhőtakaró mellett 7—9000 méter magasságból Kiel ellen.

A ledobott nagyszámú gyújtó és foszforos bomba különösen a lakónegyedeket és az egyetemi negyedet sújtotta erősen.

A gyújtóbombák súlyos káro-

kat okoztak a történelmi nevezetességi városi kastélyban is. A léghajító ágyúk, valamint a német vadászókötelékek az eddigi jelentések szerint 18 négy motoros bombázót lőttek le. A lőtt gépek számának emelkedésével azonban még számolni lehet. Az ellenséges kötelékek be- és elrejtésekor több kísérő ellenséges vadászgépet is leltek. (MTI)

Az olasz fronton támadásra készülnek az angolszászok

Berlin, jan. 5. Interinf jelenti a Délolaszországi harcterről. Az angolok és amerikaiak élénkebb magatartása a korábbi harcok néhány gyújtópontjában megerősíti az utóbbi napok megfigyeléseit, amelyek szerint az amerikai 5. és angol 8. hadsereg ismét nagyobb szabású támadásra készül. A német csapatok ked-

den mindentüli sikeresen ellenálltak az angoloknak és amerikaiaknak, s rohamcsapataikat még az előtérben álló akadályoknál visszaverték. Venafrotól északra az angolszászok fokozták tüzérségi tüzelésüket, a német nehéz ágyúk viszonyozták őket és több úteget elhallgattattak. Az adriai partokon foko-

zódott mindkét oldalon a tüzérségi tűz hevessége. Gyalogsági harcokra csak a part közelében

került sor. A támadók jelentékeny veszteségeket szenvedtek. (MTI)

Mi lesz az invázióval?

Berlin, január 5. (MTI): Egy külföldi újsággal kapcsolatban amely azzal a ténnyel foglalkozik, hogy míg az angolszász sajtó hosszabb ideig olyan modorban tárgyalta Európa megrohanásának kérdését, mintha a partraszállás közvetlenül küszöbön állna, ez a sajtó legutóbb sokkal mérsékelt hangot üt meg.

A birodalmi külügyminiszteriumban megállapítják, hogy az angolszász sajtó mostanában csakugyan feltűnő tartózkodást tanúsít. Ennek a nyilván felsőbb utasításra bekövetkezett változásnak két célja lehet, vagy az előzáró kísérlet valóban közlelre tervezett időpontjának lejelölése, vagy pedig az erősen felélesztő hangulat lecsillapítása. Abban a kérdésben, vajjon a két lehetőség közül melyik a helyes magyarázat, a miniszterium nem foglalt állást.

Német illetékes katonai helyen is kitérnek a kérdésre. Az angolszászok számára eddig adódott előzáró lehetőségek valóra váltása nem sikerült. Az egyik

az olaszországi eseményekkel kapcsolatosan kínálkozott, mikor a milliók angol-szász sereggel szemben a németek csak 8-4 hadosztállal rendelkeztek, a másik lehetőséget a Balkán nyújtotta volna. Az olasz partraszállás azonban nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket és az orosz arcvonalról elvont hadosztályokkal időközben megerősített Balkánon való partraszállás is lehetetlenné vált, annál is inkább, mert a németeknek az Égei-tenger legfontosabb támaszpontjai is sikerült kézrekeríteniük.

Igy nem marad más hátra, mint Nyugat-Európa partraszállásának megkísérlése, — állapítják meg német katonai helyen — és erre az eshetőségre Németország úgy fel van készítve, hogy meglepetésre semmiképpen sem kerülhet sor, akár néhány napon belül, akár 90 napon belül próbálja meg az ellenség az előzáró. A felkészültségre vonatkozóan német részről a legközelebbi jövőben valószínűleg részletes adatokat is közölnek

A lengyel emigráns bizottság londoni ülése

Amsterdam, január 5. (Német Távíráti Iroda.) A londoni lengyel emigráns bizottság — mint a londoni rádió jelenti — kedden ülést tartott Londonban. A bizottság elnöke ismerette a helyzetet, majd felhívta a lengyel miniszterelnököt, hogy tegyen további lépéseket. Rövid időn belül nyilvános-

ságra hozzák a lengyel emigráns bizottság álláspontját a lengyel-szovjet tervek tekintetében.

A londoni rádió közli továbbá, hogy a lengyel emigráns bizottság washingtoni képviselője felkereste Cordell Hull államtitkárt és megbeszélést folytatott vele. (MTI.)

Helyreállították a távbeszélő összeköttetést Törökország és Bulgária között

Istanbul, január 5. (TP) Mint a török sajtó jelenti, az erős viharok következtében megszakadt Törökország és Bulgária között a

távbeszélőösszeköttetés. A távbeszélőösszeköttetés újrafelvétele a hét végére várják.

Mitrovicán felrobbantották a vasúti töltést

Újvidék, január 5. Kedden este a szerémségi Mitrovicán három helyen felrobbantották a vasúti töltést. A megrongált pályatestet nem tudták helyreállítani.

emiat a Balkán-expressz és a német szabadúszó vonatok Pecs—Eszék útvonal helyeit Újvidéken át közlekednek.

Szöveiséges tiszteket küldtek Tito csapataihoz

Mersina, január 5. (NTI). A beiruti rádió közlése szerint a Közel-Keletről szövetséges tiszteket küldtek Tito csapataihoz, hogy ilyen módon megerősítsék az ellenállást a Balkánon. (MTI).

Fegyelmi Tito hvei ellen

Zürich, január 5. (MTI) Londonból jelenti: A kairói jugoszláv kormány első ízben indított fegyelmi eljárást, azok ellen a jugoszlávok ellen, akik magukat nyíltan Tito-pártiaknak jelentették ki. Azokról a jugoszlávokról van szó, akik a végrehajtó bizottság tagjaiként csatlakoztak a nemrégiben Londonban alakított délszláv bizottsághoz.

Roveda olasz szakszervezati vezér letartóztatása körül

Róma, jan. 5. Bud. Tud.) A Jezsuita Rend nyilatkozatot adott át a sajtónak, amelyben leszögezi, hogy nem felel meg a tényeknek az állítás, hogy Roveda szakszervezeti vezér az egyik jezsuita kolostorban fedezték fel. Az esettel kapcsolatban az Observatore Romano polemikus cikket közöl, amelyben megállapítja, hogy az egyház védi és védelmezi az embert. Egy katolikus pap házába bárki beléphet, még olyan ember is, akinek véleménye merőben ellenkezik az egyház felfogásával. Egy katolikus pap házában — folytatja a lap — mindenki fekhelyet és kenyéret kap és senki sem tagadhajta a papnak azt a jogát, hogy a keresztény felebaráti szeretetet gyakorolja.

Légítámadások

Zágráb, január 5. (NTI): A horvát tájékoztató iroda jelentése szerint, ellenséges repülőek az utóbbi napokban Spalaton kívül Pliedog és Travnik városok ellen is támadásokat intéztek. A támadás különösen Pliedogot sújtotta különösen, mint ahogy a bombák egy körhúzat találtak el. A romok alatt eddig 25 gyermek holttestét találták meg. A polgári lakosság közül 18 ember meghalt, 110 megszebesült. Travnikban a támadás következtében a polgári lakosságból 30 ember meghalt.

Páris, január 5. (NTI) Az Offranca iroda jelenti, hogy angol amerikai bombavetőgépek szerdán reggel eszálltak a Gironde fok felett és bombáztak egy kisebb községet. Délutánig 18 halottat és 35 sebesültet számoltak össze. (MTI).

Török lap a kisnemzetekért

Istanbul, január 5. A „Tannin” hasábjain Yaloin ismert szövetségesbarát török közíró élesen kikel egy angol folyóiratnak ama kijelentése ellen, hogy a nemzetek függetlenségének immár csak végsőszögleges jelentősége van és a függetlenség egyre inkább veszedelmes ábránddá válik. Yaloin figyelmezteti az angolt, hogy arra, hogy annakidején azzal a jelszóval ragadtak fegyvert, hogy meg karadják védeni a kisnemzetek függetlenségét Németországgal szemben. Annál különösebben hangzik most, hogy a kisnemzetek függetlenségét egyszerre csak veszedelmes álmónak kezdik minősíteni. Angliában tehát — mint látszik — olyan éveket kezdnek elfogadni, amelyek ellen nem is olyan régen a leghevesebben kikelték. Ha ez csakugyan így volna, akkor az Atlantic Charta nem volna egyéb hamis bankjegyzés.

Amsterdam, január 5. (NTI): A londoni rádió közli, hogy Montgomery útdokent a 8. angol hadsereg főparancsnokává Oliver Leeth tábornokot nevezték ki.

MINDEN

igénynek megfelelő bútorberendezést tervek szerint készít

Szabó József asztalosmester

Kész

háló, kombinált szobák, konyhaberendezések, ebédlőasztalok és székek a bútorüzletben kaphatók. Csapó-utca 33. Iparostanonciskola épület. — Gyermekeké ismét kapható.

SZÁMOLOGÉP
javítás újjaépítés
műszerész m.
HURAY IPARKAMARA

Megjötték a csonttollú madarak, fagyhullám várható

Magyarországra tízezres tömegben érkeznek a jellegzetes csonttollú madarak az északi vidékekről. Ezek a madarak Oroszországból, Szibériából, a Lappföldről és Norvégiából költöznek hozzánk. Itt ugyanis melegebb az éghajlat és könnyebben jutnak élelemhez. Ezek a madarak

télen fagyöngyöt és bogoyót esznek, amit fészkelő hazájukban a hó ilyenkor eltakar. Ezért jönnek most is tömegesen dél felé. *A néphit azt tartja, hogy ezek a madarak éppúgy, mint az északi sirdyok, megerzik előre a hideghullámokat és azért húzódnak délre hazájuktól.*

Minden intézkedést megtettek a kiütéses tifusz leküzdésére

Dr Gaertner István m. kir. tisztiorvos, egyetemi m. tanár jelentést tett a város közegészségügyi helyzetéről a városi közegészségügyi bizottságnak. Örömmel vették tudomásul, hogy decemberben mindössze egyetlen haszfuszos megbetegedés történt, míg novemberben 14, tavaly decemberben pedig 13 haszfuszos esetet jelentettek be. A haszfuszos betegség terén tehát a háborús nehézségek ellenére javulás mutatkozik.

Nagy érdeklődéssel hallgatta a bizottság a tisztiorvos jelentését a kiütéses tifuszról. Összesen 21 megbetegedés fordult elő decemberben, ebből 8 helybéli, 13 vidéki eset volt. Húsz beteg kórházban helyezték el, ott ápolták őket, egy beteg meghalt.

Valamennyi beteg a taktaharany munkástáborból került ki, vagy legalább is onnan ered a fertőzés.

A tisztiorvos az összes óvóintézkedéseket megtette. Tizenöt

egyént megfigyelés alatt tartottak a fertőtlenítőben és ezek közül került ki az újabb betegek is, akiket azután kórházi ápolás alá vettek. A vidéki betegek a hadházi cigánytelepről, Sámsonból és Józsaáról valók. A debreceni gyógyintézetekben 66 fertőző betegét kezelték, 104 lakást és 576 személyt fertőtlenítettek.

Bejelentette dr Gaertner István tisztiorvos, hogy a múlt hónapban 139 házasságkötés, 234 élveszületés, 170 halálozás történt, így a természetes szaporodás 64 volt. Az egyéves koron alul elhalt gyermekek száma 28 volt, ami 11,8 százalék a az élveszületetteknek. Heveny fertőző betegségben ötven haltak el, ez 4,6 tízezerrelnek felel meg. Gümőkórban 14, rákban 21, szív- és érrendszerben 34 egyén halt meg. A vörheny és ronsoló toroklob jelentkezett nagyobb mértékben. A szegény betegek gyógyszerellátására a város 477 pengőt fordított.

A Hatvan-utcai vonalon a Mezőgazdasági Középiskoláig közlekednek 8 percnél a villamosok

A Debreceni Helyi Vasút hirdménye

Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy a Hatvan-utcai vonalon az „5” viszonylati jeltűző kocsikat 1944 január 7-től, péntektől kezdve az eddigi végállomáson túl, a vonal meghosszabbításával kapcsolatban létesült új végállomásig, a mezőgazdasági középiskolai kitérőig (Békessy Béla-utca sarok) közlekedtetjük. A forgalmat az eddigi 3 kocsis helyett 4 kocsival, 10 perc helyett 8 percnél tartjuk fenn.

A Bika-szállodától az első kocsik indul 6.00 órakor, 6.32 órakor s ettől az időtől kezdve 8 perces időközökben közlekednek a kocsik 20 óra 24 percig. A későbbi kocsik

indulási ideje: 20.40, 20.48, 21.04 és 21.13. A mezőgazdasági középiskolai kitérőből az első kocsik indul 6.16, 6.48 és ettől az időtől kezdve 8 perces időközökben közlekednek a kocsik 20.40-ig. A későbbi kocsik indulnak: 20.56, 21.04, 21.20, 21.28.

A vonal meghosszabbításával kapcsolatban az Orsova-utcai és várnagy megállóhelyet megszüntettük és a baromvásártéri új kitérő északi végénél — a mezőgazdasági középiskolánál — és az új végállomásnál levő kitérőben létesítettünk új megállóhelyeket. Debrecen, 1944 január 5. A Debreceni Helyi Vasút üzemeltetőségétől.

Ötvennél több bűncselekményt követett el a debreceni rendőrség által kézrekerített 11 tagú bűnszövetkezet

A lopott tárgyak értéke közel százezer pengő

Megirtuk, hogy a debreceni rendőrség bravúros nyomozással kézrekerítette az utóbbi időben Debrecenben sorozatosan elkövetett horgos betörések tetteseit tizenegytagú bűnszövetkezet elfogása által. A bűnszövetkezet főtagjai: Szabó Miklós 24 éves nap-számos, Ág-utca 4. szám alatti lakos, Koroknai János 19 éves nap-számos, Ág-utca 10. szám alatti lakos és Sipos József 26 éves Kis-hegyesi-úti városi szükségslakás lakos, akik sorozatosan követtek el betöréseket. Módszerük az volt, hogy az ablakvédő hálókat lefeszítették, az ablakot betörték és az így támadt résen át sajátállományú, szinte hálószerű horoggal szedték ki a szobából az értékes tárgyakat. A horgot több méter hosszú rúdra erősítették, úgyhogy a szobából nyugodtan szedgedhették ki a nekik megtetsző ruhaneműket, ágyneműket, vagy más értékeket.

A kihallgatás során a betörők eddig már több mint 50 bűncselekményt elkövetését ismerték el. Többek között ez a bűnszövetkezet lopott el ruhaneműket és fehéreneműket.

Ágyneműket és ruhaneműket loptak Mágory Lajosné Nap-utca 1. szám alatti lakásából. Münich Mihályné Bem Józsa-utcai lakásának ablakát betörve, a dróthálóval felfeszítették és behalolva a lakásba, onnan 5000 pengő értékű ruhaneműt adogattak ki. Virágos Lajosné Bethlen-utca 43. szám alatti lakásának mosókonyhájába behalolva 3000 pengő értékű teknőbe nagymosásra beáztatott ruhát vittek el. Nemes Györgyné Rákóczi-utca 60. szám alatti lakásának ablakát betörték és az így támadt résen át a hálószerű horog segítségével a szekrény tetőjén álló befőttekből hat üveggel kihalászták és azt mindjárt helyben el is fogyasztották az inycne betörők. Ezután ruhaneműt és más értékeket is húzgáltak ki az ablakrésen át.

A tetteseket egyik betörés színhelyén ott felejtett kabát árulja el. Ez vezette nyomra Ferenczy Pál deaktívet, aki egynapos nyomozás után autós hajszá során igazolmas jelenetek közepette a Kishegyesi-úton elfogta a bűnszövetke-

zet négy tagja és beismerő vallomások után kézrekerítette megnevezett bűntársait és orgazdáikat is. A lopott holmik értéke már eddig megközelíti a százezer pengőt, de a betörők további beismerése várható. A kihallgatások és helyszíni szemle még napokig tartanak, mert a nyomozás során

olyan halmaza tárol fel az elkövetett bűncselekményeknek, hogy annak teljes tisztázása hosszabb időt vesz igénybe. A debreceni rendőrség bravúrja, mellyel rövid időn belül a negyedik nagy bűnszövetkezetet leplezi le, minden elismert megérdemel.

A legkisebb falvakban is nagy kedvvel vásárolják a búzakötvényt

Erre se volt példa, mióta világ a világ: részvényt vásárol a falu népe. A városi embernek — legalább is egy részüknek — mindig volt érdeklődése az értékpapírok iránt és elég jól kiköcsödtek a tőzsdén történő eseményekről. De a falu, a tanya magyarjai nem értették az efajta dolgokhoz, de nem is voltak rájuk kíváncsiak s ha újságjukban ahhoz a részhez értek, hogy mi újság a tőzsdén, megnyalázták az ujjukat és lapoztak egyet.

A Kállay-kormányt illeti a dicséret, hogy sikerült egy olyan újfajta tőzsdén is jegyzett értékpapírt kifundálni, amely nemcsak a városi lakosság előtt vált népszerűvé, de a magyar föld népét is megmozgatta. És ha magyarizált keressük a búzakötvény őrjáti népszerűségének, egyszerre rájövünk, hogy a búza az a varázsszó, amely a falusi

társadalmat is az új értékpapír mellé állította. A magyar búzát ismeri a magyar ember, ha tehát búzakötvényt vásárol, akkor érti tudja, hogy olyan értékálló papírba fekteti felesleges tőkétjét, amelynek jövője felől biztosnak érzi magát. A búzakötvény egy maza búzát 40 pengős alapon számít és ez a 40 pengő mindig 40 pengős ér majd a búzakötvény tulajdonosának kezében, mert ezt a névértéket a magyar állam biztosítja függetlenül attól, hogy a jövőben miként hullámzik majd a búza ára. És az évi 3 százalékos kamat is mindenkor a 40 pengős névérték után jut majd a kötvény birtokosainak a zsebébe. Tekintve, hogy ez az új értékpapír a tőzsdén is jegyzésre kerül, akárhány megszorult időközben: bármikor eladhatja búzakötvényeit.

Nagy botrány a színházban 1914 január 7-én

Elromlott a kinefoton — Megostromolták a pénztárt — Hegedű, amely megszólal, mielőtt a művész állához emelne

A debreceni színház történetében páratlanul áll az a botrány, ami ma este játszódott le — pontosan: 1914 január 7-én este fél 7 órakor — a színházban és folytatásképpen a pénztárban és az utcán. A színház vezetősége a mozik bahérjaira vagy talán aranyaira vágva, egy tökéletesen beszélt filmet akart ötvenszázalékos telemelti helyárral bemutatni a debreceni színház közönségének. A készülék azonban felmondta a szolgálatot s az igazgató nem bírta megtartani az előadást. Ebből a nézetben olyan botrány támadt, hogy a színpad homlokára festett régi, nagy színdezsek arckép: bizonyára belepirult. Vajjon mi vár még erre a lezúllt, szegény debreceni színpadra? — kiált fel káserien a 39 év előtti krónikás.

„A városban kétségtelenül óriási volt az izgalom. Napokkal előbb öles plakátokon hirdették, hogy a színházban hat előadás kerekében bemutatják Edison Alva Tamás technikai csodáját: a „Kinefoton”-t.

A nézőteret nemesek helybéli, de vidékről bejött közönség is töltötte meg (boldog idők!). Izgalmas várakozás töltött el mindenkit. Hét órakor végre felgördült a függöny, amikor a közönség soraiból már-már türelmetlen morgás tört fel. Minden szem a színpadra szegeződött, ahol egy parasztdiákt láttak. A beszélő filmet egy falusi jelenet akarta bevezetni. Egy gazda leányának a kezét kéri meg a katonaságtól hazatért legény, aki csodákat mesél a lovak nélkül szaladó kocsikról, a repülőgépekről, a mozifilmekről. A gazda azonban nem hisz a legénynek s mint hogy a színigazgató három estére kibérelte a Kinefotont, kijelenti, hogy csak akkor adja oda a leányát a legénynek, ha ezeknek a csodáknak a valóságáról őt meggyőzi.

A kinefoton bemutatását tehát ilyen „mucsaí keret” előzte meg, ahelyett, hogy egyszerű, okos szavakkal konferálták volna a nagy produkciót.”

„Megindul tehát a kinefoton. A filmen megjelenik egy hölgy, aki zongorázik, urak, akik hegedűlnek. Csodálatos zongora, amelyik már azelőtt megszólal, mielőtt a billentyűkön végigfut a zongorázó kéz. A hegedűk, azok pláne vicces hangszerek. Még állához se emeli a mavesz őket, de már hanghullámokat küld a fűtőkhöz a gramofon. Vannak trombiták, melyek önmagukat fújják és megjelenik egy szép barna ember, aki fűtőülre esicsöríti a száját, de kitűnik, hogy haszfűtől, mert hefelé fűt, a közönség nem hallja, bár ő még mindig fűt. Hogy mennyi gazdátlan hang kergeti még a hápogó embereket a filmen, arról jobb nem beszélni. Ezen a véleményen volt a gép is, amely egyszerre belátta, hogy jobb egyáltalában nem beszélni, mint hápogni és dadogni és — megállott.”

„A függöny pirulva összecsuksodott, a lámpák előtt megjelent egy úr és beszélni kezdett. A közönség csodálkozott, mert ennek az úrnak egyszerre mozgott a szája s ugyanakkor jötték ki a hangok is. Tévedés volt, ezt az urat nem a kinefoton elevenítette meg, hanem csak bejelentette, hogy a gép elromlott és a mai előadást nem lehet megtartani, a jegyeket érvényesíteni lehet holnapra.

Viharos felháborodás tört ki a közönség soraiból:

— Tartsa meg az előadást!
— Nincsenek meg a jegyeink!
— Adják vissza a pénztünket!

A kinefotonos ember kétségbeesve igyekezett túlharsogni a lármát:

— Mindenkit bebocsátunk holnap!

A vidékiek tiltakoztak:

— Hóhó, de mi hazautazunk!
Mindenki a pénztárhoz rohant, amely azonban hősiesen ellenállt, senkinek sem adta vissza a pénzt. A botrány 9 órakor megismétlődött a második előadás közönségéig.

Ime, ilyen botrányal mutat-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1944 I. 6.

MOGYORÓSSY hangszergyár
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

ták be Debrecenben 30 évvel ezelőtt az első beszélő filmet. Másnap valóban sikerült rendezni a gépet és megtarhták az előadást, melynek kritikájáról érdemes néhány szót idézni, csak azért, hogy lassuk ebben a 30 éves tükörben: hova jutottunk azóta...

„Alakok mozognak a vásznon, halkán, jányolozottan megüt a lütkét a beszéd, a muzsika, ha nem tudok, hogy vegre is egy nagyra fejlődhető technika alkalmazásról van szó, szinte bosszankodunk lenni a rosszat infonáló — képzelt — gramofonon, amely úgy létezik, pillanatokra beosztottan és pillanatnyi késségekkel vagy előamarkodásokkal kísérte vagy adja vissza a mozgószínon letek beszédet, dalát, muzsikáját. A nagy gyerekek játéka — csak játék ma még — a kinefoton. Technikai mabelegyke, laboratóriumokba, boles és számos emberek közé való ma még a kinefoton, azok köze, akiket szívat a kísérletezés, a fővendő tökéletesülés érejelén s akiket új eszlak, új alkotások tizolozatos messze pólusainak megmészására serkent. A nagyközség, amelynek problémák helyett még mindig fontosabb kérdés a jól vezetetés, nem érti meg, nem örül rajta és nem veszi be. Kár, kár, de bizonyos.”

Ime, ho volt a „hangos film, 30 évvel ezelőtt. Ma már nem a színház kísérletezik a kinefotonnal, a botrányok nem is ott játszódnak le, hanem a korszerű mozik pénztárai előtt, mert a közönség ma is tömegesen váltja meg jegyét — akinek jut jegy. — de azért most már nem fordul elő, hogy a hegedű megszólaljon, mielőtt a művész állához emeli. Kétségtelenül fejlődünk a technikában is.

Keresztülment a revolvergolyó egy ökölvívőbajnokon — csodával határos módon semmi baja nem történt

Nem Kárpáti Károly debreceni testnevelési tanárt érte baleset, hanem egy fővárosi ökölvívót

Budapesten a múlt napokban Kárpáti-Kölcsek Károly ökölvívóbajnok revolverével véletlenül mellbe lőtte magát. A sportember revolverét tisztogatta, kivette a tölténytárat, hogy a golyókat visszategye a szekrénybe. Nem vette észre, hogy egy töltény beleszorult a csőbe és amikor be akarta tolni az üres tárat, a fegyver elsült, s a golyó mellébe furdott. Csodával határos módon Kárpáti-Kölcsek Károlynak nem történt komolyabb baja. A golyó a borda-csonthoz ütözve cikkek-cikk alakban hatolt át-mellen és kijött a hátán anélkül, hogy nemes szervet sértelt volna. Az ismert fővárosi ökölvívó 24 óra alatt meggyógyultan hagyta el a szanatóriumot.

A budapesti ökölvívó balesetével kapcsolatban sokan azt hitték, hogy Kárpáti Károly debreceni gimnáziumi testnevelési tanárt, a sokszoros magyar és világbajnokot, több olimpiász hősét érte a szerencsétlenség és tömegesen érdeklődtek a kiváló sportember lakásán Hamarosan kiderült, hogy szerencsére nem Kárpáti Károlyval, a híres birkózó-olimpikonnal történt a baleset, hanem egy fővárosi ökölvívóval. Kárpáti Károly nem is járt a közelmúltban a fővárosban családijával együtt Debrecenben töltötte az ünnepeket.

Művészeti tervezésű és készítésű modellek a Papp modell sztaorból tők letesek
Szent-Anna-u. 12. üzlet. Tel.: 39-07.

Fiú-e vagy leány?

(m.) Régen mondják már, hogy háborúban mindig több fiú születik, mint leány. A természet így akarja pótolni a hiányt, amelyet a pusztítás okoz. Ez állítás igazságáról akartam meggyőződni, azért a DEBRECZEN-ben a múlt évben január hatodikától 1944 január 4-ig megjelent anyakönyvi hírekben kiírtam a születéseket. Számadataim eltérnek az anyakönyvi hivataltól, mert a házasságon kívül születettek viszonyait nem ismerem, hiszen ezeket a hivatal — nagyon helyesen — nem közli a nyilvánossággal.

Feljegyzéseim szerint a múlt évben 2666-an születtek. Ebből 1373 fiú és 1293 leány volt. 80 fiúval több született, mint leány. — Azonban ez csak annyit mond, hogy a Debreczenben született csecsemők között volt több ebben az évben fiú, mert nem mind debreceni szülők voltak azok, akik itt anyakönyveztettek csecsemőiket. 513 vidéki kereste fel a múlt évben az egyetemet és a DMKE szülészeti osztályát. Ha ezeket leszámítjuk, akkor csak 2153 debreceni csecsemővel lett több a múlt évben. Ha mind meg is maradtak volna, akkor a szaporodásunk 17 százaléknak felelne meg. Ez kedvező ugyan, de vannak jobban szaporodó helyek is.

Legtöbben születtek júliusban 448, augusztusban 232, áprilisban és szeptemberben 231. Csaknem minden hónapban több fiú született, mint leány. Augusztusban csak 2 fiútöbbség volt. Februárban 5, márciusban 20, áprilisban 13 leánynyáron több látott napvilágot, mint fiú.

Az 513 vidéki szülő, aki jobban bízott az itteni, mint az ottani, vagy szomszédos intézményekben, sok helyről jött ide. Először a szomszédos és nyírségi falvak asszonyai keresték fel Debreczen, de nemcsak lelkesek, tanítók s földművelők, orvosok, stb. feleség, hanem szép számmal földművesek, gazdasági családok is hasonlók asszonyai is. De jöttek Sepsiszentgyörgyiből, Gyergyószentmiklósról, Fenyvesvölgyről, Rahórról, Újvidékről, Zomborból, Pécsről, az egyetemi városból, Dragomérfalváról, szóval, szóval az ország

minden határszéléről. Az aranyhídat Debreczen és Pannonhalma között talán jobban építette egy kislány itteni születése, mint sok bölcs ember. Persze az ilyen születésekben a Debreczenből elszármazott anyáknak a szülőföldhöz de még inkább a mamához ragaszkodása nyilvánul meg első sorban. De a 16 érmelléki községből származó 32 szülő, már nem a mama miatt kíváncsított Debreczenbe, hanem azért, mert ezt a várost érezte legközelebb magához. Ha az itt gyógyulást kereső érmellékiek statisztikáját is összehasonlítanók, úgy egygyel több fontos bizonyítékot kapnánk a Tasnádon, Bagaméron, Vámospécsen át építendő és az Érmelléket átszelő s Debreczenhez kötő vasút megépítésének szükségességére.

Feljegyzéseim szerint 35 ikerpár született. 16 esetben mindkettő fiú, 11 esetben mindkettő leány, 8 esetben pedig egyik fiú, másik leány volt. 7 esetnek az édesanyja vidékről jött szülői. Az ikrek szülei között véletlenül sem akadt jómódú ember. Még legtehetősebbnek látszik a középosztályhoz tartozó két kis tisztviselő a többi gazdasági család, útkapáro, napszámos, munkás, kubicos stb.

Ha a háborúban több férfi pusztulását kell a fiúk születési többletének pótolni, akkor feltehető, hogy a fiúk főként azokban az osztályokban születnek, ahonnan a katonák zöme kikerül. Valóban a földműves családokban volt számszerint a legtöbb születés. A 309 csecsemőből 176 fiú volt és 133 leány, tehát 43 fiúval több született e családokban. — Utánuk a napszámosok következtek 228 csecsemővel, ezekből 114 volt a fiú, tehát 30-al több mint a leány. A 22 munkás család ujszülöttjéből már csak 12 a fiútöbbség. Szaporaságban a negyedik helyen a köztisztviselők állnak, de csak azért, mert a községi írkokokat, díjnokokat s más, talán még rangosabbakra sem sorozottakat is ide osztottam be. 218 ujszülöttjük közül 110 volt fiú, 108 leány, tehát csak 2 fiúval több született, mint leány. A köztisztviselőséget viselő családja — nem a tisztviselősztály — kihalásra van ítélve, hiszen nem igen akad, aki majd a család nevet tovább viszi. Helyüket az alulról feltörő osztályok foglalják el, aminek már jelei vannak. Ezt a foglalkozási csoportot a gazdasági családok követi 128 létszámmal. A fiúk száma csak négyvel emelkedett a leányok fölé. Szokatlannak volt a 117 katonacsád. E nagyszám magyarázata, a sok bevonulással magyarázható meg. A földműves, napszámos, vagy írrok hozzátartozója szívesebben diktálja be az apa foglalkozásaként a szakaszvezetőt, őrmestert, hadnagyot, mint a napszámost, alkalmi munkást stb. Így azután nem is kaphatunk hűséges képet abból hogy ha 65 fiú és 52 leány született ezekből a családokból mennyiben igazolja a feltevést, miszerint ott szaporodnak a fiúk jobban, ahol az apa leginkább ki van téve a pusztulásnak. Közelebb visz a kérdéshez az a körülmény, hogy a 17 hivatásos katonai családjában 11 fiú és 6 leány született.

A többi foglalkozások szám szerint messze elmaradnak a felsoroltak után. Legszaporábbak voltak a cipészegedék 49, és mesterek 31, a kőművesek 41 és az asztalosok 42. A kereskedősegédcsaládokban 34, az önálló kereskedőkben pedig 68 a szaporodás. Az utóbbiban csak két fiúval több született, mint leány. Az orvosok 33, a papok 27, tanítók 42, tanárok 25 ujszülöttjéről gondoskodtak a múlt évben. A taní-

DEBRECZEN 4. OLDAL 1944 I. 6.

tók csecsemői között hirtelen, a papoké között pedig eggyel kevesebb a fiú, mint a leány. Persze nemcsak debreceni apák gyermekeiből kerül ki ez a statisztika sem. Debreczen szaporodásában lényeges tényező a MÁV. 278 MÁV alkalmazottnak született gyermeke a múlt évben 40 esetben nem is mondanak be az apa foglalkozásaként egyebet csak annyit, hogy MÁV.

Január 11-én lesz

a bécsi Rundfunkpielschar hangversenye az Arany Bikában — A Zenekedvelők Köre IV. bérleti hangversenye a hadigondozottak javára

Rendkívüli élményben lesz részekedden, 11-én Debreczen zenekedvelő közönségének. Az 1938-ban alakult és már Magyarországon is nagy sikerrel szereplő bécsi „Rundfunkpielschar”, német Hitler-énekes és leányok ének és zenekara hangversenyében gyönyörködhet. A hangverseny, melyet a Zenekedvelők Köre a Német Tudományos Intézettel és az Országos Levente Egyesülettel karöltve rendez, kivételesen éspedig tekintettel arra, hogy a fiatal művészek már másnap hajnalban elutaznak, nem 7 órakor, hanem pontosan 7:47 órakor fog kezdődni.

Ezúton mondunk köszönetet azoknak, akik szívesek voltak a kis művészeknek lakást és ellátást felajánlani.

Jegyek kaphatók a Bertók-féle könyvkereskedésben Piac-utca 4. szám alatt.

Megéljenzették a rendőrséget a közigazgatási bizottságban

Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettes a debreceni közbiztonsági viszonyokról a városi közigazgatási bizottságban tett jelentésében arról számolt be, hogy a rendőrség munkája következtében a bűncselekmények száma lényegesen csökkent. Decemberben 769 bűnügyet iktáltak, ezekből 170 helyi ügy, 599 idegen hatóságok megkeresése. Nagyobb bűncselekmény nem történt a lopások száma, amelyek jórészt ruha, élelmiszer, tüzelőanyag, vasúti tolvajlások, a november 30-ai szombat 27-re csökkent. Ennek az az oka, hogy decemberben sikerült több ártalmatlan személyt kézrekeríteni, úgyhogy további csökkenés várható, mert éppen a tegnapi napon leplezték le a rendőrség egy bűnszövetkezetét, 7 orgazdát és több büntetett, akiket letartóztattak (Eljenzés)

Előfordultak hatóságok közeg elleni erőszak vétsége 1, rágalmazás, becsületsértés 10, testi sértés büntette 10, vétség 16, lopás büntette 73, vétség 198, csalás vétség 1, sikkasztás büntette 6, vétség 7, jogtalan elcsajátítás 5, orgazdaság büntette 1, vétség 1, csalás büntette 7, vétség 11 okirathamisítás vétsége 2, vagyonrongálás büntette 2, vétség 10 közveszélyes rongálás vétség 1 háborús tárgy nyakba és rendelkezke átközö büntett 66, vétség 171. Kinyomoztak 201 büntetést, letartóztattak 12 egyént. Öngyilkossági kísérletet követett el 8 ember, egy halálos kimenetelű volt. 95 haláleset történt, 2 füzest, 816 kihágási eljárást indítottak meg.

—Feltörték a dohánypajzát és elloptak 120 kg esomózott dohánnyt Deák Kálmán monostorpály lakostól. A csendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

APOLLO

filmszínház

Ma utoljára!

Fény és árnyék

Holnaptól! Péntektől!

A legszórakoztatóbb új magyar filmvígjáték:

MAKACS KATA

Buttykay Emmy, Hajmássy

Miklós, Vízváry Mariska és

Mihályffy Béla.

HUNGARIA

filmszínház

Ma először!

Csak 16 éven felülieknek!

Csípős szellemesség, különleges vigjáték:

„Feleség”

Főszereplők:

Jenny Jugo, Willy Fritsch,

Viktor Stail, Hild von Stolz.

Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

A KICSI

Mondjuk hogy van a családban két gyerek Két fiú. A nagy, meg a kicsi.

Akkor a nagy mindig nagyobb lesz, de a kicsi mindig csak az marad, aki volt. A kicsi. És ugyanaz marad a családi rangja, helyzete és — hogy úgy mondjam — jogköre is. Telhet és mulhat az idő, jöhet az esztendőök hosszú sora, bölcsőtől egyetemig — itt hiába minden. A nagy a nagy és kicsi a kicsi. Jöhet az első hosszú nadrág — a kicsi a kicsi.

Jöhet a kacsinthatás lányok és hasonló minőségűek felé, jöhet a vastaghang és vékony sziletpenge, gavallér piros nyak kendő és ijeszítő méreteket öltő fűzőcipő — nincs menekvés. A cipő bármily nagy is — aki viseli, az mégiscsak kicsi.

És marad minden úgy, ahogy volt.

A nagyé minden elismerés, büszkeség, tisztelő — a kicsié minden elnevezés, szeretet, dédelgetés. Elméletileg. Mert gyakorlatilag — szerény megfigyelésem szerint — még sok minden más is kizárólag csakis az övé. A kicsié.

Attól a drámai pillanattól kezdve, amikor elsőt rikkantott bele ebbe a csodálatos világba, szinte törvényszerű következettséggel lett az övé minden ami valaha a nagyé volt. De úgy lett az övé, hogy a nagyól elvették neki odaadták! De hogy! Csak odaadták neki, mert a nagyknak már nem kellett.

Igy lett az övé a gyerekkocsi, amit a nagyknak vettek, ragyozó rugókkal, vadonatfehér linóleum borítással és a kicsi örökölte nyirkos kerékekkel, szürkerücskösön.

Örökölte a gumijanesit fél szemmel, a kis fehér elefántot leragott ormánnyal és a vasúti mozdonyt, három keréssel.

Mackónadrágot, ami kicsi volt neki, cipőt, ami nagy volt, de azt mondták: annyi baj legyen, majd belerö.

Örökölt képeskönyvet, amiben

benne volt a Pirokka és a Farkas, de akkorra már Pirokának bajusza volt, tintacerezaból és a Farkasnak ki volt égve mind a két szeme nagyítóüveggel.

Örökölt kis nadrágot és a család nagyon csodálkozott, hogy nini, mi az, ezt a nadrágot a nagy egy álló esztendeig hordta és meg se látszott rajta, de nala, a kicsinél, egy hónap alatt tönkrement.

Örökölt télikabátot, kifordítva, hosszú matrólötöket rövidre vágva, ingeket, felhajtott ujjal és fehér tornatrükköt, misztikus eredetű kékessárga csikokkal.

Elannyira, hogy valahányszor a nagy valami új holmit kapott, a kicsi mindig azt latolgatta magában; vajjon milyen lesz ez, mire az övé lesz?

De emelet a sok kézfelfogható, anyagi természetű örökség mellett nem kevésbé súlyosan esik lathá az a szellemi örökség sem, amit a kicsi a nagyól átvett.

Latinból azért kapott hármast mert bizonyára epagy tudhatna a latin, mint a bátyja, csak nem tanul és történelemből azért kapott hármast, mert látszik, hogy tanul, de a történelmet épügy nem fogja tudni soha, mint ahogy a bátyja nem tudta.

Ő kapta vissza mindazokat a pofonokat, amiket a bátyja másnak adott és ő kapta azokat is, amiket a bátyja neki adott.

És ez az utóbbi dolog volt úgy szólván az egyetlen, amit a kicsi nem úgy örökölt, hanem első kézből, a saját használatára kapott.

A köztudat azt tartja: a kisebbik gyerek a család kedvence, ajnározottja, szemefénye és primadonnája.

Hát lehet. De én a magam részéről semmi ilyen sztráji jelleget nem vettem észre rajta. Erzsébet szerint úgy cselekszik-botlik az életben a nagy mellett, mint az ünnepelt cirkuszi erőművész mellett egy nagyon kedves, nagyon szeretnivaló kis bohóc.

Zagon István.

Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos nyugalomba vonult

Utóda dr. Máthé Gyula főállatorvos

Tegnap délelőtt tartotta meg Debreczen város közigazgatási bizottsága dr. Kölcsey Sándor polgármester előklésével rendes havi ülését.

A polgármester bejelentette, hogy a földmívelésügyi miniszter kérésére nyugalomba helyezte Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsost, aki hosszú időn át érdemes munkásságot fejtett ki Debreczen állategészségügyének fejlesztése terén. Zsupán Kálmán dr. érdemeit a bizottság jegyzőkönyvében örökölt meg.

A miniszter Zsupán utódként dr. Máthé Gyula főállatorvost nevezte ki.

Máthé Gyula dr. Enyngén volt járási állatorvos és 1934-ben — négy évvel ezután, hogy végzett — nevezte ki az államhoz. Eddig az országban négy helyen fejtett ki értékes tevékenységet, mint járási állatorvos, Törvényhatósági állatorvosi minőségben Debreczenben az első állomása. — Több nagyfontosságú különleges megbízást kapott a földmívelésügyi minisztertől és ezeket kifogástalanul végre is hajtotta. Így a sertésbűnyúlással kapcsolatban a Felvidéken, a takonykór elleni küzdelemben Erdély területén dolgozott szép eredménnyel. Az utóbbi időben sokat foglalkozott a sertések fertőző gyomor-bélgyulladásos megbetegedésével is.

Debreczen állategészségügye értékes vezetőrfiut kapott dr.

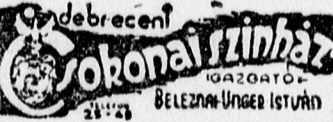
— Serédi Jusztinián hercegprímás január 8-án éri el püspökké szentelésének 16. évfordulóját.

— Svájce 200.000 frankot adományozott a finn gyermekek támogatására és ugyanakkor 100.000 frankot juttatott a finn tuberkulózis elleni mozgalom céljaira.

Érmet, régipénzt, háborús sapkajelvényt — sportérmet magas áron vesz

ÉREMGYŪJTÓ

Debreczen, Nyil-utca 111 szám. Régipénz és érem ügyben tanácsadás. — Csütörtökönként díjtalan érembemutató 6—9-ig

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön délután: Udvarolni felesleges.

Csütörtökön este: Fekete Péter, Bérlétszűnet.

Pénteken 6 órakor: Tosca. A m. kir. Operaház együttesének fellépésével.

Szombaton délután: Szilveszterli kabaré. Fülléres helyáradk.

Szombaton este 6 órakor: Tosca. A m. kir. Operaház együttesének fellépésével.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Fel. 25 45 Igazgató B. Unger István

Előadások 6 ó 16 l. 1. este 7 ó 7 kor

Csütörtökön délután fél-négy órakor

Udvarolni felesleges

Csütörtökön este félhét órakor

Fekete Péter

Pénteken és szombaton 6 órakor

TOSCA

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában, a Kononában ma ünnepi össztánc öt órától. Az új tanfolyamra péntek estig beiratást még elfogadok.

* Vattay tánciskolában január 18-án diákkolón kezdődik. Kosuth-u. 11.

* Havancsáknál ma délután és este ünnepi össztánc. Új táncanfolyam megkezdődött.

* B. Mária Magda táncintézetében 6-án ünnepi össztánc 6—9 óráig. Péterfia 30.

METEOR

mozgó

Csütörtökön 3, 5 és 7 órakor,

pénteken 5, 7 órakor utoljára

JAVOR PÁL

döbbenetes alakításával:

Életre ítélték

Szombattól: Egy szív megáll.

(Karády)

Igazságügyi kinevezések

A Kormányzó Úr az igazságügy-miniszter előterjesztésére dr. Mézáros Sándor debreceni kir. törvényszéki titkár, a gyulai járásbíróhoz járásbíróvá kinevezte. A Kormányzó Úr vitéz dr. Tóth János debreceni ítélőtáblai bíró-

nak, dr. Fábrián Antal debreceni kir. járásbírói elnöknek, dr. Kulcsár Imre debreceni kir. ítélőtáblai bírónak a kir. ítélőtábla és ügyészek részére megállapított III. fizetési csoport jellegét adományozta.

Kinevezések a debreceni pénzügyigazgatóságnál, az állampénztárnál, pénzügyi számvevősegnél és forgalmi adóhivatalnál

A Kormányzó Úr a m. kir. pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Mikola Bálint debreceni pénzügyi tanácsosnak, valamint Csire Ferenc pénzügyi tanácsos, debreceni adóhivatali főnökönek a pénzügyi főtanácsosi címet és jellegét.

Nagy Jenő debreceni pénzügyi titkárnak és dr. Vasadi-Kovács Ferenc debreceni pénzügyi titkárnak és földadónyilvántartási biztosnak, valamint Vázarhelyi Gyula debreceni pénzügyi titkárnak és kataszteri helyszínelési beosztású tanácsosnak a pénzügyi tanácsosi címet és jellegét.

dr. Katona József debreceni pénzügyi segédtitkárnak, dr. Boda Gyula debreceni pénzügyi segédtitkárnak a pénzügyi titkári címet és jellegét.

vitéz Busi András debreceni főmérnöknek a műszaki tanácsosi címet és jellegét, Szappanos András debreceni pénzügyi számvevősegi tanácsosnak a pénzügyi számvevősegi tanácsosi címet és jellegét adományozta.

vitéz Papp Albert pénzügyi főosztályi segédosztályi főfelügyelővé kinevezte.

A pénzügyminiszter Mattyasovszky Nándor pénzügyi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott debreceni pénzügyi titkárnak, kataszteri helyszínelési felügyelő pénzügyi tanácsos és kataszteri helyszínelési felügyelővé.

dr. Imrik Béla debreceni pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá.

Báthory József debreceni pénzügyi fogalmazót és kataszteri helyszínelési beosztású tanácsosi segédtitkárrá és kataszteri helyszínelési beosztású tanácsosi segédtitkárrá, dr. Orbán Tihamér debreceni pénzügyi fogalmazót, pénzügyi segédtitkárrá, dr. Meszgar Ferenc debreceni pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá.

dr. Vághy Béla debreceni lakosú id. minőségű pénzügyi fogalmazóvá.

Szitha József debreceni pénzügyi számvevősegi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott pénzügyi számvevősegi tanácsosi segédtitkárrá a VIII. fizetési osztályba pénzügyi számvevősegi tanácsosként kinevezte.

A m. kir. pénzügyminiszter Árvay Miklós debreceni állampénztári főtitkár jelenlegi állomáshelyén a VIII. fiz. osztályba állampénztári tanácsosként, Lánosy István debreceni Miskó Károly debreceni állampénztári I. oszt. tisztet a IX. fiz. osztályba állampénztári főtitkár.

Almos Géza debreceni állampénztári II. oszt. tisztet jelenlegi állomáshelyén a X. fiz. oszt. ba állampénztári I. oszt. tiszté.

Szabó Antal I. debreceni és Dienes Barnabás debreceni állampénztári II. oszt. tiszteteket jelenlegi állomáshelyükön a X. fiz. osztályba állampénztári I. oszt. tisztékké.

Jakab Ottó debreceni, Bauer Lajos debreceni adóhivatali gyakorlatnokokat jelenlegi állomáshelyükön a XI. fiz. oszt. ba ideiglenes minőségű állampénztári II. oszt. tisztékké.

Borbás Józsefet a debreceni m. kir. adóhivatalhoz az adóhivatali és központi állampénztári tisztviselők létszámába gyakor-nokká.

Hegyesy Pál debreceni forgalmi adóhivatali főtitkár a VIII. fiz. osztályba forgalmi adóhivatali tanácsosként.

Mészáros Sándor debreceni, Schürger Andor és Takács Tibor debreceni forgalmi adóhivatali I. oszt. tiszteteket jelenlegi állomáshelyükön a IX. fiz. osztályba forgalmi adóhivatali főtitkárékké.

Balogh István debreceni adóhivatali II. oszt. tisztet jelenlegi

állomáshelyén a X. fiz. osztályba forgalmi adóhivatali I. oszt. tiszté.

Makai László I. debreceni, nemestóthi Szabo Albert debreceni, Némethy István debreceni, Gyarmathy Endre debreceni, Hajdú Miklós debreceni, Isza Sándor debreceni, Demény Dezső debreceni, Karácsony József debreceni, Kovács Ferenc II. debreceni, Kecskés István debreceni, Kusnyerik János debreceni, Völgyi János debreceni, Sándor Gyula debreceni forgalmi adóhivatali díjnyelvezeteket jelenlegi állomáshelyükön a XI. fiz. osztályba id. forgalmi adóhivatali II. oszt. tisztékké.

Papp Béla, Forster Tamás, Harsanyi Gábor és Juhász István debreceni forgalmi adóhivatali kisegítő munkásokat a debreceni forgalmi adóhivatal területére gyakor-nokokká.

Gyöngyösi Pál debreceni vármegyei X. fiz. osztályba vámszakai I. oszt. tiszté.

Szepe Kálmán debreceni földmérési segédosztály a X. fiz. osztályba ideiglenes minőségű földmérési tiszté.

Buzás Gizella, Gaál Otília és Biró Etel debreceni pénzügyi kezelőket jelenlegi állomáshelyükön a XI. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkárrá.

őzv. Papp Jánosné debreceni, Szakmári Béla debreceni lakosokat a m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelősegi id. min. pénzügyi kezelőkké kinevezte.

A Jótekvény Nőegylet újevi segélyezése

A Debreceni Jótekvény Nőegylet, amely árvaházában 26 leányárvát nevel, nem feledkezett meg programjához mérten felelősségteljes szegények segélyezéséről sem. A Kalvinisták Templomgyűlése ügyességi fogházában tartott karácsonyfaünnepélyéhez 100 P adománnyal járult, az Elaggott Urinok Szeretetotthona támogatására már ebben az évben 250 pengőt küldött, azonkívül az elmúlt évben kifizette több diák tandíját, támogatásban részesített rendszeres szegénysegélyezésén felül olyan szegényeket is, akiknek a kérés szó nehezebbre esett, egykor jobb körülményeket látván, de akiknek a jelenlegi helyzete nagyon is indokolta és szükségessé tette alkalmi segélyezésüket.

A Nőegylet újevi allandóan segélyezett szegényei között a rendes segélyen felül 100 pengőt osztott ki, ezenkívül több mint száz szegény élelmiszer, szalonna, ruhanemű, harisnya, szövet, zsebkendő stb. adományban részesült.

A Nőegylet a mai nehéz körülmények között is végzi lelkes munkáját, egyfelől az árvák nevelése, másfelől a szegények gondozása terén, élén Sass Béláné elnökkel, Schmogrovits Ernőné és Jeney Szabó Sándorné alelnökökkel.

Vendéglősök korcsmárosok szükségletei e legolcsóbban

Pótor László

bor-ágykereskedőnél szerezhetik be

Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

Utazás — a cestibe

Záróra utáni riport

Záróra! A rend derek órei figyelemre méltóan végzettségnek a vendéglők és kávéházak zsúfolt asztalai között, a cigányok vonulása alatt utolsót zendülnek a hűrok és a nagybőgős sietve elfoglalja helyét a »Zene« tábla mellett, hogy megfigyelje és megköszönje a tálalóra hulló adományokat (a banda többi tagja viszont a nagybőgősöt figyeli!) A főpincérek lazás igyekezettel »blokkolják« le az elfogyasztott hotnik árát és torreadori mozdulatulat döfik ceruzájukat az artatlan okmánybélyegbe, a ruhatárosok gyors kezekkel osztogatják szét a felöltőket és kalapokat — aztán kiürülnek a termek és az első-tízet utcan kedélyes bucsuzások után, fel-felvillanó zseblámpa fénye mellett lassan hazafelé indul a szórakozóhelyek közönsége.

De nem mindenki megy am haza! Akadnak bőven olyanok is, akiknek nem volt elég a szórakozás. Talán, mert későn fogtak hozzá és csak záróra körül kezdtek »hangulatba« jönni, talán mert nagyon is korán láttak neki és túlságosan is sok hangulatot szereztek. Talán még nem látott, kedves cimborával akadtak össze, akivel még nem tudták kedvükre kibeszélgetni maizukat talán zsörtölődő feleségükkel való kellemetlen találkozást akarják minél későbbre tolni, talán nem tudják rászánni arra, hogy a kedves hangulatú szórakozás után most mindjárt a hideg, rideg legénységbe magányába térjenek vissza és végül — talán a társaságban lévő szép asszony, vagy leány közelségét szeretnék még a lehetőség végső határáig meghosszabbítani!

De hát ki tudná azt megmondani, hogy mi az indító oka a sötét, hideg téli éjszakában itt is, ott is felhangzó »nogatások«-nak: *Gyerünk a cestibe!* A cestibe, ahol még fény van, meleg van, étel-ital van, ahol még el lehet beszélgetni egy pohár boroska, egy csésze rumos tea mellett, ahol a hatalmas terem zsongó felhangjaiban még meg lehet egy kicsi »fejelni«, a felbeszakadt szórakozást. Ha nem is lehet olyan zenésen és nótásan folytatni, mint eddig, de mégis csak meg lehet találni a szórakozásnak legalább az illúzióját.

Gyerünk hát a cestibe! Am könnyebb ezt így kimondani, mint megenni, mert az állomás messze van, az idő rossz, közlekedési eszköz pedig sehol és semmilyen sem található. Az inspekciós autót és berkecsit ugyanis már előbb elvittek az újreszettek, akik éppen emiatt somfordáltak ki még záróra előtt a vendéglőből. Így azután nincs más mit tenni: neki kell indulni gyalogosan a csatakos éjszakának és a kellemetlenül hosszú útnak. De hát mit meg nem tenne az, aki minden áron szórakozni akar és akiben már benne van az a bizonyos »legkörü nyomás«? Hangos beszélgetés és nem ritkán ütemes nótázás közepette ki is bandukol a társaság a nagyállomásra. Itt azonban — hó vágyaik között — kellemtelen meglepetés éri őket: *a resti zárva van!* Legalább is a folyosó felől ajtaja komoran ellenáll minden nyitogatási és zörgetési kísérletnek. A társaság kezd végképen elkeseredni és már a csúfos visszavonulásra gondol, amikor végre is egy jólelkű valaki felvilágosítja őket, hogy a *restibe csak a perron felől ajtón lehet bejutni, a perronra viszont csak peronjeggyel lehet kijutni.*

Nosza rajta, jó cimborák, tussunk peronjegyéért, és a társaság a peronjegyek védelme alatt nagyboldogan belibeg a tethelyre, a Restibe, amelynek varázsa a nehéz bejutás folytán teteme-

sen megnövekedett előttük. Elhelyezkednek nagy vidoran és várják a pincért, aki nem keseredelmel meg is jelenik, de nem azt kérdezi, ami pedig tudvalevőleg minden jólvevett pincérnek a legelső kötelessége, hogy: »mit tetszenek parancsolni?«, hanem azt a csodálatos kérdést szegezi a megrökönyödött társaságnak, hogy: »megvannak-e a jegyek?« No, ha csak ez a baj, hát jegy az van — és felmutatják a peronjegyeket. De a pincér lekicsinylően legyint, »Hja kérem, ez nem elég! A menetjegyeket tesszenek felmutatni, másodosztályú, legalább 50 kilométerre érvényes menetjegyeket, mert anélkül nem szolgálhatunk ki senkit.«

A pincér az ultimatum után eljött egy másik, most érkezett társaság fele, akik már kitanult »resti-rokák« és büszkén lengetik feléje az 50 km-es jegyeket. Hosszú kissé leforrázva néznek össze és gyors fejszámoláshoz kezdenek: 50 km-es másodosztályú jegy 5 P 70 f, peronjegy 30 fillér, ez 6 P fejenként. Erdemes-e ennyi »kamatot« fizetni azért, hogy egy pár pohár bort megihassanak? A hangulat határozottan rosszabb, mint az elindulásakor volt. De hát, ha már idáig eljutottunk, csak nem fordulunk vissza amiatt a pár pengő miatt? — mondja a nyilván legzömiasabb cimbor. »Legfeljebb egy pár üveg borral kevesebbet iszunk.« — teszi hozzá lemondó sóhajjal.

Gyorsan megváltják a jegyeket, előkerül a pincér, megérkezik a boroska, lassan újra emelkedik a hangulat és amikor a hajnali vonathoz befutnak a »komoly« utasok, hogy egy csésze forró kávéval erősítsék meg magukat a nehéz utazásra, barátaink füstfátyoloktól és mámorfelhőktől körülölelve éppen abban állapodnak meg, hogy: »ha már ennyit fáradtunk és ennyi fölösleges kiadásunk volt, hát igyunk meg még egy pár üveg boritalt.«

Azután ennek is vége szakad és a »resti-utazók« ködös fejjel bandukolnak ki a ködös hajnalba... *Polanyi Lajos.*

Az Ispotályi egyházzész nem akar korteskedést a lelkészválasztás előtt

D. dr. Révész Imre püspök, Uray Sándor lelképásztor és dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző résztvettek az ispotályi egyházzész tanácsosainak ülésén. Ezt a látogatást az tette szükségessé, hogy az ispotályi egyházzész lelképásztori állásnak betöltése kezelesen bekövetkezik és nagyon kívánatos elkerülni minden felesleges korteskedés és zavarkeltés bekövetkeztét. Révész Imre püspök elsősorban arra mutatott rá, hogy teljesen felesleges ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert hiszen Molnár Ferenc nyugugalomba helyez se még hónapokig eltart és semmi szükség nincs arra, hogy a hívek nyugalmát önjelöltek felkavarják. Az ilyen önmagukat ajánlókat egyébként is kizárják a választásból. Rámutatott a püspök arra az igazságra, hogy elsősorban azok közül válasszanak az Ispotályba lelképásztor, akik eddig a négy kisebb javadalmú állásban működtek közmegelegedésre. A fiatalabbak aztán kezdjék a külső parochiakon működésüket és ha a hívek szeretetét elnyerték, később ők jönnék a belső állásokba.

A püspök beszédét több hozzászólás követte, így Uray Sándor, Benyhe Imre, Szemes László, Csáthy Dezső foglaltak állást a püspök fellogása mellett, majd dr. Reke Gusztáv egyházzész gondnok megállapította, hogy az ispotályi egyházzész tanácsosai és hívei teljesen egyetértéssel Révész Imre püspökkel és semmi körülmények között sem kívánják, hogy a lelkészválasztást kortesia előzze meg. Semmiféle választási mozgalomba a tanácsosok nem mennek bele, ha itt lesz az ideje, a püspök helyes álláspontjának megfelelően választják meg a maguk lelképásztorát.

Könyvel, mérleget készít

KÖNYVELESI SZAKIRODA

Deák Ferenc-utca 2. szám.

Telefon: 29.05.

Letartóztatják a kolostorban rejtőzködő Caracciolo olasz tábornokot

Róma, január 5. Caracciolo di Ferretotto tábornokot, akinek fontos szerepe volt az Olaszország szeptemberi elhatározásával kapcsolatos ka-onai intézkedésekben — mint a Német Távirati Iroda jelenti —, kedden az olasz rendőrség letartóztatta Róma egyik ferencrandi szerzetesházában, ahol Mario Salpetti álnéven a szerzetesrend tagjaként rejtőzködött. A letartóztatás egy pap feljelentésére történt, aki gyanút fogott az áll szerzetessel kapcsolatban. Caracciolo tábornokot átadták a különbírósnak. (MTL)

Asszony került az angol munkaspárt élére

London, január 5. (NST): 57 éves korában kedden meghat az angol munkaspárt elnöke: George Ridley, akit a múlt év júniusában választottak meg. Beavatott körök értesülése szerint az elhunyt utódja a munkaspárt élén Ellen Wilkinson asszony lesz, aki jelenleg a belbiztonságiügyi minisztérium parlamenti államtitkárja.

őzv. Kozma Ferencné meghalt

őzv. leveldi Kozma Ferencné született Nyíry Erzsébet, 86 éves korában Budapesten hosszabb betegség után meghalt. Az elhunyt nagyszony néhai leveldi Kozma Ferenc tábornoknak, a Bárd Miklós néven ismert kiváló katonaköltőnek volt az özvegye és édesanyja néhai leveldi Kozma Miklós nyug. belügyminiszternek.

Üzenetek a Irontról

Szövecs Sándor honvéd a Z. 443. tábori postaszámrol üzeni Debrecenbe hozzátartozóinak, hogy jól van, ne aggódjanak érte. Mindnyajukat szeretettel csokolja.

Kovács Gyula zászlós a Z. 801. tábori postaszámrol szüleit és testvéreit szeretettel csokolja. Kéri, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek egészséges, nincs semmi baja.

Balog Pal szakaszvezető a B. 311. tábori postaszámrol üzeni menyasszonyának, hogy jól van, ne aggódjon érte. A csomagolt köszönettel megkapta. Szerető csókjait küldi.

Szatmáry József hadnagy a Z. 521. tábori postaszámrol köszönti Debrecenben lakó szüleit. A csomagolt köszönettel megkapta és ezután sokkal több levelet vár. Szerető csókjait küldi.

Szokolai Ferenc tizedes a L. 128. tábori postaszámrol édesapjának és kishugának Pusztaföldvára és Kedvesének Debrecenbe üzeni, hogy ne aggódjanak érte, mert egészséges, nincs semmi baja. Szerető csókjait küldi és sok levelet vár.

Dr. Nagy György karp tizedes a K. 534. tábori postaszámrol ezúton köszöni meg azoknak a debreceni lányoknak kedvességét, akik levelükkel felkeresték a messze idegenben. Kéri, hogy levelük küldését ne szüntessék be, sőt ha lehet, ezután még többet írjanak. A debreceni lányoknak üdvözlétét küldi.

Működésüknek állandóan megelegedéssel a Darmol azért, mert megbízhatóan és teljesen fájdalom nélkül hely legelőbb és legerőteljesebb csokolás és helyesítő.

DARMOL

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálatára 1944. január 1-től reggel 8 órától, január 8-án reggel 8-ig Kigyó, Piac u. 31., tel.: 30-95. Tislag, Péterfia u. 61., t.: 24-52. Csillag, Árpád-tér 1., tel.: 29-32. Isteni Gondviselés, Petőfi-tér és Teleki utca sarok, telefon 32-81. Mátyás irály, Nyilastelep, Vámpércsi út 16., telefon: 32-01.

Kántálók

Rongyos cipőbe, kék ajakkal — mint szürke kis madársereg — ma ismét eljött énekelni három borzas, szegény gyerek.

Boldog, szép új évet kívántak. Kórusban harsogták a dalt, amíg a szívtelen, kemény fagy szemükbe könnyeket facsart.

Talán a fagy, talán az éhség... De könny csillant szemükbe meg, ahogy meglátták, hogy szobánkban szeretet él, öröm s meleg...

ANTALFFY ISTVÁN.

LAPUNK LEGKÖZEBLEBI SZÁMA a közbeeső ünnep miatt szombaton reggel jelenik meg.

Miserend a Szent Anna-utcai római katolikus főplébániatemplomban Vízkereszt napján, 6, 7, 8 óra 20 perces kezdettel csendes mise. Fél 10 órakor nagymisét tart és szentbeszédet mond dr. Bárdoss László prépost-plébános. Csendes misek még 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor kezdődnek. A Homoktúton dr. Vass Péter, Szoboszló-úton Fálmai József, Pallagon Nagy Miklós, a fogházban Gecs György, Mikepércsen pedig dr. Zernye József misézik és mond szentbeszédet.

A domonkánus plébánia istentiszteleteinek sorrendje. Hét órakor rózsafüzér, szentmise kísért legmegtisztosabb Oltárszent-séggel, 8 órakor csendes szentmise, 9 órakor énekes nagymise szentbeszédrel, fél 12 órakor csendes szentmise rövid szentbeszédrel. Este fél 6 órakor szentbeszéd, szentséges litánia áldással.

A Szeretetszövetség bibliaköre holnap, pénteken délután 5 órakor tartja összejövetelét. Teleki-utca 71. szám alatti az árvalházban. Az érdeklődőket szeretettel hívja és várja a vezetőség.

Vitéz dr. Kovács Elemér kárpai bíró az igazságügyminiszter a tagosítási és egyéb birtokrendezési, valamint legelőügyekben véleményező és javaslattevő bizottságként működő Allandó Gazdasági Szakbizottságba kinevezte.

Antal István és Szász Lajos miniszterek a kecskeméti néma bálon. Kecskemét város szegényügyi bizottsága az idén is megrendezi január 8-án az immár hagyományossá vált néma bálját, amelynek bevételét a kecskeméti szegények felszámolására fordítják. A néma bál ünnepi szónoka Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter lesz és beszédet a rádió is közvetíti. Az ünnepélyen Szász Lajos közeletési miniszter, a kecskeméti kerületi országgyűlési képviselője is részvesz.

Indítvány „Fa- és Szénelosztó Bizottság” felállítására

A Baross Szövetség tüzfűzáraként a kereskedőkkel tevődne össze — ossza szét az arra rászoruló kereskedőknek. Kérte továbbá, hogy a tartalékolat fát a polgármester adja a kiskereskedőknek.

Tolnai Lajos elnök ezután bejelentette, hogy beadvánnyal fordulnak a Kereskedelmi és Iparkamarához, melyben különböző kívánságokat hangoztatnak. A tagtervezet Tolnai Lajost, Máthé Lajost és Dániel Ferencet, póttagokul Németh Lajost és Polesin Lászlót választották meg.

A felszólalások során Sándor László azt kérte, hogy a fát és a szén — a vaselosztó bizottság mintájára — Fa- és Szénelosztó Bizottság — mely termé-

szetesen a hatósági személyek bevonásával kereskedőkből tevődne össze — ossza szét az arra rászoruló kereskedőknek. Kérte továbbá, hogy a tartalékolat fát a polgármester adja a kiskereskedőknek.

Tolnai Lajos elnök ezután bejelentette, hogy beadvánnyal fordulnak a Kereskedelmi és Iparkamarához, melyben különböző kívánságokat hangoztatnak. A tagtervezet Tolnai Lajost, Máthé Lajost és Dániel Ferencet, póttagokul Németh Lajost és Polesin Lászlót választották meg.

— Visszatekintés az elmúlt esztendőre. A nyugalmazott MÁV fő-tisztviselők január havi össz. jövedelmén ma délután fél 6 órakor a Páll söröző különterében dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos ny. MÁV főtanácsos, üzletgazdatisági főorvos fog megemlékezni a társaság múlt évi tevékenységéről, mely a kartársi szeretet és hazafias összetartás jegyében folyt le.

— Szent Margit-bélyegek. A kereskedelem- és közlekedésgazdasági miniszter január 19-én Magyarországi Szent Margit szentéavatásának emlékére 30 filléres címletű postabélyeg kiadását forgalomba. A meggyvörös színű bélyegképen a királyi koronáról a keresztjára lemondó Magyarországi Szent Margit alakja látható. A bélyeg bárhova szóló postai küldemények bérmentesítésére ez év végéig használható fel, a bélyeg azonban a postahivatalok csak június végéig árusítják.

— Új úttörőket vesznek fel. A közúti felügyelő kivánságára szükséges, hogy az úttörők számát szaporítsák. A fenálló törvényes rendelkezések szerint ugyanis egy úttörő 5 kilométernél nagyobb útszakaszt nem gondozhat. Ennek folytán az úttörők létszámát ötten emelni kell. Debrecenben összesen 26 úttörő teljesít majd szolgálatot. A múlt hónapban már most két új embert alkalmaznak.

— Eljegyzés. Főúti Olga gimnáziumi testnevelő tanárnő és Szemerényi Ándor gimnáziumi tanár karácsonykor tartották eljegyzésüket Kecskeméten.

* Jégpálya (Csapó-utca 61) nyitva.

* Ügyvédi hiv. Dr. Hegedűs László irodáján ismét áthelyezte Bika bérház felület 1. Telefon: 31-34.

— Torockay Oswald tárlatvezetése Miskolcon. Nagy érdeklődéssel kísért a vasárnap Miskolcon a Hámosy-szalóban rendezett grafikai kiállításon tárlatvezetést tartott Torockay Oswald, az országos-nevelő debreceni művész.

* Új tanfolyam kezdődik január elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíróiskolájában Piac-u. 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-33. Debreceni tanker. főig. eng. szám: 55-48/1942-43.

* Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíróiskolájában (Batthyány-u. 1) január elején tanfolyamkezdés. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasútkedvezmény. Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1942.

— Felhívás Debrecen és Vidéke Ipartestület tagjaihoz! Az Ipartestület elkészítette azoknak a névsorát, akik két évet meghaladó tagdíjtartozásuk hátraleka miatt sem tanácskozási, sem szavazati joggal nem rendelkeznek és semmiféle tisztsége sem tölthetnek be. A névsor a testület hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthető és ellene felszólalásnak van helye. Amennyiben valaki hátralekát kifizeti, a névsorból hivatalból törölve lesz. Galamb Ferenc ipartestületi elnök.

— A Jodráz. és kozmetikus-szakosztály elnöksége értesíti a nagyérdemű közönséget, valamint az érdektelt iparosokat is, hogy a fennálló rendelések értelmében folyó hó 6-án üzleiket déli 12 órakor be kell, hogy zárják. Elnökség.

— Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát Sütő Gábor 73 éves hajdúbószörményi lakos. Az öngyilkosságról jelentést tettek a debreceni kir. ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

— A ház tetéről ellopták a vízvezető csatornát. Özv. Rózsa Bálintné Pozsonyi út 24 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban a ház tetéről leszedte és ellopta a vízvezető csatornát.

— Újabb törvényszéki szünetnapok. Jeney Sándor törvényszéki elnök a hivatalos törvényszéki szünetnapokon — vasárnapokon és ünnepnapokon — kivül törvénykezési szünetnapra nyilvánította április 7-ikét, nagypénteket, június 18-ikát Kormányzó Urunk születése napját, október 6-ikát az aradi vértanúk emléknapját, október 31-ikét a reformáció emléknapját és december 6-ikát Kormányzó Urunk névnapját. E napokra nem lehet főtárgyalást kitűzni és feleket beidézni.

— Utépítések. Kalenda Loránt műszaki tanácsnok bejelentette a közgazdasági bizottság ülésén, hogy a Déli sor fűzessabonyi és az állami út közötti kilencszáz méteres szakaszt elkészítette, ötszáz méteren az úttestet lehengerelték és háromszáz méteren kis. kockaköb burkolatot létesítettek.

— Gróf Festetics Domokos szerencses kimeneteli balesete. Gróf Festetics Domokos országgyűlési képviselőt könnyebb kimeneteli baleset érte. Fogatának Szigetváron nekikihajtott Sípó Gáspár körszagi birtokos vendégoldala szén-szekerere. A képviselő fogatának rúdja nekiment a szekér vendégoldala, mire a lovak megvadultak. Gróf Festetics Domokos leugrott a rohanó kocsiról, a parádés kocsinak néhány száz méter után sikerült mellékkúra fordítani a lovakat. A fordulóban az iszrángok elszakadtak, a fogat felfordult, a kocsi pedig a sárba zuhant. A képviselőnek és kocsisának nem történt komolyabb baja.

Családoknál tartják meg az Egyetemi Nőszövetség bibliáráját

Az Egyetemi Református Nőszövetség kedden délutánonkénti bibliáráit eddig a templom helyiségében tartották meg. A tüzelőhiány miatt azonban nemcsak a Központi Egyetem, hanem a templomban levő helyiségek fűtése alá is akadályok kerültek. A Nőszövetség tagjai azonban semmi körülmények között nem akartak lemondani a kedves és sok lelki élményt nyújtó bibliárákról, melyeknek lelkes vezetője Szenes László lelkipásztor. Az 5 indítványára a legnagyobb örömmel elhatározták, hogy a bibliárákat a Nőszövetség tagjainak lakásában felcserélve tartják meg.

Az első ilyen összejövetel kedden délután folyt le Tóth Lajos Décsi tanítóképző intézeti ének- és zenetanár Kardoss utca 25. szám alatti otthonában. Tóth Lajos tanár felesége — aki szintén egyik buzgó tagja a szövetségnek — közvetlen melegséggel és szeretettel látta vendégül a bibliakör látogatóit, kiknek számát egyáltalán nem csökkentette a megszokott hely nélkülszének ténye. A hófehér abroszszal leterített asztalok mellett ülve felszárnyalt az ének, felhangzott az ima és a háborús körülmények minden küzdelme és fáradsága közepette is örök szeretettel hirdette szót az összejutottakhoz az Ige.

— Franciaországban most kezdenek komolyan foglalkozni a tehéngondozással. Felállították az első tejgazdasági szakiskolát s még hatot szerveznek, sőt ehétejelő versenyeket is tartanak és más irányban is igyekeznek a francia tehénállomány minőségének megjavításával is a tejterméységet szaporítani.

— A bányából eltulajdonított robbanószerrrel akart öngyilkosságot elkövetni Barta Sándor sepi-szentgyörgyi kőbányai munkás, de közben megijedt és eldobta a patron. Robbanóanyag tiltott tartalma miatt tartóztatták.

— Elkoboztak 8000 liter bort Hány Jánostól. Hány János nagykanizsai vendéglős és likőrgyáros mosházi bort szállított, a borászati főfelügyelő megállapítása után megindult ellene az eljárás, amelynek során 150 pengő pénzbüntetésre ítélték, a 8000 liter bort pedig elkobozták. Értékes és után a bor árát be kell fizetni a szőlészeti és borászati alapsza.

— Véres újévi tuncmulatság Csikfalván. Csikfalva község fiatalága Szilveszterkor mulatságot rendezett, amely után véres revolver harcot szült a bővérű székely legényekben felgyülemlett indulat. A nyáradszentmártoni községi bíró fia, a Vargha testvérek édesanyjukkal hazafelé tartottak a sötét úton szembetalálkoztak Mihály Ambrus és Mihály Mihály csikfalvi legényekkel. Összeszóvalkkoztak s az összeszóvalkkozás eredményeként revolverlövéses dördültek el. Az idős asszonyt is lövés érte: átlótt tüdővel zuhant a földre. A lövés zajára a hazafelé tartó legények a helyszínre siettek. Rövidesen általános dulakodás kezdődött, egymásután szólaltak meg a revolverek, a nagy kavardásban azt sem lehetett megállapítani, ki lőtt. A lövöldözés kezdeményezőjét, Mihály Mihályt két lövés érte, az egyik csípőjét járta át, a másik pedig altsóébe fúródott. Beszállították a marosvásárhelyi kórházba, az idős asszonyt és még két másik sebesültet Nyáradszentmártonban vettek ápolás alá.

Könyvelést, mérleget adó-vallomását elkészíti szakértő. Telefon: 38-12. sz.

Gyászrova

Özv. Szabó Mihályné Bodnár Mária 68 éves korában hunyt. Temetése esztendőnkön 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Gyászolják: gyermekei, vejei, menyei, unokái, dédunokája, testvérei, nászai és a rokonság. Lakás: Epreskert-u. 11/a. Gebauer rendezli.

Dalmi Ferenc nyug. városi útkapartó temetését ma délután 3 órakor a köztemető III. ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Felejtetelen férjem, szerietted édesapánkat elhunyt alkalmából nyilvánított részvéteket, ravatalára helyezett koszorúkat, csokrokat, valamint az Egyetértés dalárdának, zenekarnak szives közreműködésükért fájó szívvel mondunk köszönetet. Özv. Menyhárt Mártonné családja val.

Hirdetmény az üzleti zarási es nyitási idő szabályozásáról

A hatóságokhoz többny fordultak érdeklődéssel az iranyban, hogy azon üzletekre nézve, amelyek naponta 9 óratól délután 4 óráig egynövevényben való nyitvatartásra vannak kötelezve, a déli zarávatartási időt be kell-e tartani. Ezuttal tájékoztatja az irparhatóság az érdektelt kereskedőket és közönséget, hogy a fenti üzletekre nézve a déli kötelező zarávatartás nem vonatkozik, hanem a textilanyag és kész ruha, divatáru, kesztyű, kázmű, rovidruha, férfi és női kalap, illetve sapka, cipő, esernyő, papír és írószerek, vasárú, edény, háztartási cikkek és festék, üveg és porcellán, vilámlomossági és villanyfelszerelési cikkek kereskedéseket, ugyiszint az áruházakat, vegyes kereskedéseket és drogériákat reggel 9 óratól délután 4 óráig egynövevényben ebédszünet nélkül nyitva kell tartani.

Fenti üzletek hétfői napon egész napon át zárva tartandók. Debrecen sz. kir. város elsőfokú iparhatósága.

— Csuevelka György 29 éves nagygajdosi földművest letartóztatták, mert kegyetlenkedett családjával. Kilencéves Hermina nevű leányát halálra rugdosta — mint azt a boncolás megállapította.

— Romániában felszabadították a hűsforgalmat. A román ellásügyi államtitkárság rendeletére a szarvasmarha, sertés és tyúk vagásat megengedték. Ezzel egyidejűleg a hús forgalombahozatalának korlátozásait is megszüntették. Húst a hét minden napján szabad árusítani.

— Elefogytiglani fegyháza ítélt a szófiai hadbírósgárdrágitás miatt Stefan Avramov mérnök nagykereskedőt, aki két elektromotort kétszeres áron adott el.

— Drágul a svájci vasút. A vállalatok felhatalmazást kértek, hogy március 1-ével a rövidtávolságú forgalomban tiz százalékkal felemeljék az árutarifát.

— Hárommilliólejes lönyereményt nyert nyolc évvel ezelőt a román megszállás idején Szabó Gyula volt MÁV alkalmazott, fa nagykereskedő, aki most Kolozsváron hirdelen meghalt.

— A spanyolországi Leon-nál történt vasúti szerencsétlenségről közzétett legutóbbi jelentések szerint keddig 62 szerencsétlen áldozat holttestét ásták ki az alagútból. A szerelvény kiásása rendkívüli nehézségekkel jár és még nem is jutottak el a zsúfolt személykocsikig. Eddig 150, részben súlyosan sebesült személyt mentettek ki. A halálos áldozatok száma valószínűleg meg fogja haladni a kétezarat.

CSAK EGY RUHAT,
de
Fábiántól
Ferenc József út 43. Svetits palota.
Telefon: 37-86.

ÉRTESEM
a n. é. közönséget, hogy Csapó-u. 25. szám alatti az udvarban úri-szabóságomat megnyitottam. Műhelyemben a legdivatosabb ruhákat szolid árak mellett készítem, a legkényesebb ízlést is kielégítve. Modern szabás. Elsőrendű munka. Tisztelettel:
NAGY BÉLA úridivat szabómester.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A mezőgazdasági munkabérek emelését kéri a városi közigazgatási bizottság

Debrecen mezőgazdasági helyzete.

Rotschnek Jenő m. kir. gazdasági felügyelő jelentést tett a városi közigazgatási bizottságnak a múlt havi mezőgazdasági helyzetről. A jelentés szerint általában az egész hónapot jellemző enyhe és kellemes csapadékos időjárás igen kedvezően befolyásolta a mezőgazdaság állapotát, az őszi szárazság következtében elmaradt szántási munkálatokat a gazdák mindenütt befejezheték. A késői gyenge vetések a csapadékos enyhe idővel kedvezően erősödnek s remélhető, hogy kelő hótakaró esetén jól át fognak telelni.

Az általános szálas- és abrak-takarányhiány következtében az állatok kondíciója gyengének mondható s annak javulására számitani nem lehet. Az általános takarányhiány miatt elsősorban a tejtermelésben mutatkozik viszársás, ami főképp a közellátás terén érezteti hatását.

A jelentéssel kapcsolatban dr. Kertész Kálmán a mezőgazdasági munkabérek megállapításának megváltoztatása érdekében szólalt fel. Elmondotta, hogy most jelent meg a munkabérek meg-

állapítása 1944 évre, a pénzbeli fizetéseket ugyanazon a színvonalon rögzítették, mint 1943-ban voltak. A mezőgazdasági munkabérek már 1943-ban sem tartották be — mondotta — mert magasabb béreket fizettek a gazdák. Kérem írjon fel a közigazgatási bizottság a földművelésügyi miniszterhez és kérje a munkabérek új megállapítását, amely jobban megközelíti a való életet és ne mossa sem a gazdát kellemtelen helyzetbe, ha túllépi a munkabérek s a munkás is meg találja a számítását. Azokkal a bérekkel, amelyekkel 1943-ban dolgoztak, most már nem lehet munkást fogadni.

Rotschnek Jenő gazdasági felügyelő válaszában hangsúlyozta, hogy a földművelésügyi miniszterhez intézendő felterjesztésnek lenne helye ebben az esetben. — Kérnie kellene a közigazgatási bizottságnak a munkabérmegállapító bizottság összehívását s új határozat hozatalát.

A közigazgatási bizottság ezt a javaslatot egyhangúlag elfogadta és ilyen értelemben felírta a miniszterhez.

Hirdetmény

Kancalovak parosítása, póttörzskönyvezés és csikók állagvétele városunkban

Az Országos Törzskönyvelő bizottság által betörzskönyvelt I. osztályú és előjegyzésre vett II. osztályú kancák parosítását, ezek tojás évi csikóinak betegzesét valamint az eddig be nem mutatott kancák lovak póttörzskönyvezését városunkban az alábbi helyeken és időpontban tartja meg a bizottság.

A debreceni Menelep mellett fejezteti akolnál minden nap reggel 8 órai kezdettel január 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 és 19-én.

Január hó 10-én, hétfőn az A, B, C, betűkkel kezdődő lótulajdonosok.

11-én, kedden a D, E, F, 12-én, szerdán a G, H, I, J, 13-án, csütörtökön a K, L, M, 14-én, pénteken a N, O, P, 15-én, szombaton a R, S, 18-án, kedden a Sz, T, 19-én, szerdán az U, V, Z betűkkel kezdődő lótulajdonosok részére.

A Kadarcsi-csárdánál január hó 20-án, csütörtökön reggel 8 órai kezdettel.

A nagysereli fedeztetési állomásnál január hó 21-én reggel 9 órai kezdettel lesz megtartva az eljárás.

A torlódások és felesleges várakozások elkerülése végett a beosztás feltételül betartandó és úgy a Kadarcsi-csárdához, mint a nagysereli fedező állomáshoz a közelben lakó tulajdonosok vezettessék elő kancáikat. A lovakat szemző kántár nélkül, csikókat pedig anyjuk mellé kötvé kell elővezetni.

Ezen eljárás fontosságára és folyóira tekintettel a kancák származási és egyéb okmányait pros könyv, nyilvántartási lap, törzskönyvelési osztályozási igazolvány, felmentési igazolvány, irattalval, fedeztetési jegy, stb.) bemutatandók.

S P O R T

Csancsinov sérült, a DVSC lemondott az ungvári csatar megszerzéséről

Megirtuk, hogy a DVSC vezetése erőfeszítései során elsősorban Csancsinov, az ungvári Rusj nagytechnika, kiváló lövészkezőjét akarta megszerzeni. A vezetőség már meg is állapodott az ungvári csapattal s játékosok, hogy 15.000 pengő csepesi díjért átadják Csancsinovot. A megállapodáshoz azonban két feltételt kötött a debreceni csapat vezetősége. Elsősorban azt, hogy Csancsinov az orvosi vizsgálaton be fog válni, másodsorban, hogy az MLSZ-nél megszerzett sikerül vinni igazolását.

A tegnapi napon új fordulatot vett a Csancsinov-ügy. Megállapított nyert, hogy a játékos balcsikája nincsen rendben, az ősz folyamán is több mérkőzésen

nem vett részt emiatt és a többi mérkőzésen sem nyújtotta a tőle megszokott teljesítményt. Így a DVSC vezetőségének sajnálatosul le kellett mondania Csancsinov megszerzéséről, mert természetesen csak teljesen egészséges, épilábú játékos használhatóak.

Az erőfeszítési tárgyalások egyahétként — mint Kántor Ferenc MÁV főtiszt, a DVSC ügyvezetője munkatársunknak kijelentette — foynak. A DVSC igyekszik erősíteni. Folynak a tárgyalások Kiss II. átengedése névére, a játékoskal és egyesületével már renben is lennének, nehezebb azonban elhozni Budapestről, ahova szolgálatra köli. Lukács átadására névére a Zuglói Dánia még nem adott válaszlát.

DVSC ajánlatára. Ezenkívül szó szerzéséről, akiért ma utazik el Kántor Ferenc ügyvezető.

Vincze Jenő, a sokszoros magyar válogatott érdekes nyilatkozata a mai debreceni labdarugásról

Vincze Jenő, a sokszoros magyar válogatott, aki Debrecenben nőtt a legnagyobb magyar labdarugóértékek sorába, szabadságát szülővárosában tölti. A „Debrecen” munkatársa érdekes beszélgetést folytatott a nemrég még kiváló játékoskal, aki ma legjobb edzőink egyike:

A DVSC szerepléséről kérdeztük...

— Szerintem nagyon szépen szerepelt a debreceni csapat — mondotta Vincze Jenő. Nem szabad elfelejteni azt, hogy úgyszólván az NB II-ös csapatával játszott a végig az őszi idényt a DVSC, egyedül Nagy II jelentette az erősítést. A 12-ik helyen fekszik ugyan pillanatnyilag a csapat, de ha például Mester az utolsó mérkőzésen nem lövi kapufára a SalBTC ellen megített 11-est, ma a nyolcadik helyen lenne. Abban a kifejezett küzdelemben, nagy tömörülésben, ami ma az NB I-ben van, meg lehetünk elégedve a DVSC szereplésével, a jelenlegi debreceni labdarugással.

A játékosokra terelődik a szó.

— A védelem és fedezetsor kitűnő. A támadósrónál legnagyobb baj, hogy nem tudja befejezni az akciókat. Ellenünk, az ominózus Újpest-mérkőzésen is rengeteg helyzetet összehozott ez a támadósró, de góira váltani nem sikerült azokat. Engem legjobban meglepett, hogy Tisza lassan fejlődik ki. Ettől a flúttól nagyon sokat vártam, alakja, fizikuma, képessége arra predestinálják, hogy ideális összekötő legyen. A DVSC—Újpest mérkőzésen csinált is néhány remek dolgot, ügyesen építette fel a támadásokat, hogy aztán a következő percben egészen elemi hibákat kövessen el.

— Az Újpest rapszódikus szereplését mivel magyarázza?

— Sok a fiatal a csapatban, akik nehezen edződtek hozzá a kemény küzdelemekhez. Idény végeére azonban szépen feljött a csapat.

Bücsüszőlő még kijelentette Vincze Jenő:

— Én bízom benne, hogy a DVSC szépen fog szerepelni és végeredményben a bajnoki táblázat közepén végez.

DVSC-Szolnoki Máv. ökölvívó mérkőzés vasárnap Debrecenben

Vasárnap délután négy órai kezdettel a DVSC Sportcsarnokában nagyszabású ökölvívó mérkőzés kerül lebonyolításra. A Sz MÁV tudvalegyőleg országos viszonylatban is számottevő egyesület, látogatnak el Debrecenbe és mérkőznek meg a DVSC ökölvívóival.

Ez a mérkőzés mondhatni viszárvágója lesz annak a mérkőzésnek, melyet a múlt hónapban Szolnokon rendeztek meg s mely 8:8 arányban eldöntetlenül végződött. A szolnokiak kiváló együttesében ott fogjuk látni Miriszlayt, a többszörös magyar válogatott ökölvívót, továbbá vitéz Nagyt, Mihályi II-t, Molnárt, Kalyoneckert, Csontost, Kelemt, Mihályi I-et, A DVSC csapatában Darai Béla, szintén sokszoros magyar válogatott ökölvívó, Daróczy Erdély válogatott, Eperjessy, Vécsey, Szűcs, Dobó, Nádházy, Farkas, szerepel a szolnokiak nehézsúlyú versenyzője Pály megserült és így két váltósúlyú ökölvívót hoznak a szolnokiak. Mindent egybevéve az utó-

bi időkben mondhatni egyáltalán nem látott — a DVSC—Törökvs mérkőzést kivéve — ökölvívó mérkőzést a debreceni közönség s így a vasárnapi viadal, mely egyik kimagasló eseményének számít bizonyára nagy közönséget fog vonzani.

Jegyek elővételben a Könyvfele trafikban válthatók. A DVSC vezetősége felhívja a közönség figyelmét arra, hogy jegyét lehetőleg már elővételben váltsa meg.

Hámori a volt DVSC játékos nem akar elmenni Szombathelyről Újvidékre, mert más városokból is kapott kedvező ajánlatokat.

Magyar katonaválogatott—Bánai magyar válogatott 12:2 (5:2). A Nagybecskerekben lejátszott mérkőzést nyolcezer ember nézte végig és a katonaválogatott minden megeröltetés nélkül győzött. Góljai közül a pompásan játszó Deák egymaga nyolcat lőtt, míg Patkó 2, Lukács és Devescri pedig egyet-egyet lőtt. Zörgő, a legtechnikásabb magyar csatárók egyike a Vasasba tart a legújabb hírek szerint. Pálya László, az Újpest volt

DEBRECZEN 7 OLDAL 1944 I. 6.

Játékosa felépült sérüléséből és újból játszani fog. A fővárosi sportsajtó szerint Debrecen, Szolnok, Szeged és Kolozsvár valamely NB I-es csapatában köt ki a jeles játékos.

Elüti az autót a DVSC megszerzendő játékosát... Kiss II-vel a kiváló csepeli játékoskal tárgyalásban állt a DVSC vezetősége azonban, akkor amikor Horváth László a DVSC fővárosi képviselője tárgyalni akart vele, nem találta sehol sem. Mint híre járt: elütötte az autót.

A magyar 100 méteres síkfutás ranglistája: 1. Csányi UTE 10.6 mp., 2. Pelsőczy MAC 10.7 mp., 3. Szigetvári dr. BBTE 10.7 mp., 4. Sir II. BBTE 10.8 mp., 5—10. Bartha Szolnoki MÁV, Solymosi DIMÁVAG, Bánalmi MRTSE, Cziráki ARAK, Karácsony MRT, SE és Onódy László Testvériség 10.9 mp., 11. Korompay DEAC 11 mp.

Az európai ranglista 200 méteres síkfutásban: 1. Osendarp (Holland) 21.6 mp., 2. Mariani (Olasz) 21.5 mp., 3. Pelsőczy (Magyar) 21.8 mp., 4. Vaimy (Francia) 22 mp., 5—6 Strandberg (Svéd), Weiskopf (Svéd) 22.3 mp.

A Debreceni Torna Egyesület új női kosárlabda szakosztályt megalakított. Azok, akik kedvet és tehetséget éreznek a sport iránt, középiskolások, lányok, jelentkezhetnek 1944 január hó 10-én, hétfőn délután 4—7-ig a DTE-ben.

A Debreceni Torna Egyesület ökölvívó szakosztályát is átszervezte s újból intenzíven kívánja ezt a szakosztályt is működtetni. Régi tagjaink figyelmét ez uton, a fiatalokat pedig, kik kedvet és tehetséget éreznek a sport iránt, értesíti az elnökség, hogy az edzők ideje minden kedden és csütörtökön délután 6—8-ig van a DTE-ben, hol jelentkezhetnek is.

Szerkesztői üzenetek

Edelenyi Irén úrhölgynek, Valóban nemis és szép gesztus lenne, ha a holland családnál ez előtt 20 évvel élvezett szeretetet most viszonzná és szeretettelos maggal fizetné vissza az akkor kapott jósgot. Sziveskedjék ebben az ügyben D. dr. Kállay Kálmán egyetemi professzor úrhoz fordulni (a Központi, Egyetem, teológiai fakultás cím alatt megtalálható), aki a holland ügyekben bizonyára szívesen ad Önnek felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNYOMOZÓ 54

JANOSSY magányomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78. 54 799 2 9.

GALOCSY legregibb magányomozó megfigyelés, nyomozási díszkrétek eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 54-72-34

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

ÜZLETSZERZŐKET felveszek, fi fizetéssel, s magas jutalékkal. Jelentkezés délelőtt, Turu. — Piac u. 34. 2-1591

NYUGDIJAS urakat s hölgyeket alkalmazunk, népbiztosítási ágazatunk fejlesztésére, megadott címek látogatására. Napj 15-20 pengő kereset. Jelentkezés Turulnál. — Piac u. 34. 2-590

BOLTISZOLGÁT azonnali belépésre keres főnökei cég. Cím a kiadóban. 2-1928

KOCSIS keresetkérő szikvizüzembe. Jelentkezés Erzsébet u. 29. 2-659

FÉRFI bútorüzletbe járással felvétetik, Piac utca 55. Bálint Sándornál. 2-1884

KOCSIS egy lóhoz mindenesnek felvétetik Csapó utca 25. jobbra második ajtó. 2-1885

BORBÉLYSEGÉD felvétetik, Palánkiné, Bőszörményi út 52. 2-1897

MUNKÁSOKAT 36 kereseti lehetőséggel felvesz a Debreceni Műkögyár, Fűrdő u. 2. 2-721

HÁZMESTERI ALLAS FÉRFI (29)

HÁZMESTER, megbízható, kis családú felvétetik, Széchenyi u. 21 sz. délután 29-781

HÁZMESTERPÁR felvétetik azonnal, Ispotály tér 2 sz. 29-729

IRODAI FÉRFI (32)

ÁLLÁST, órákönyvelést keres, évvégi mérleget, adóbevallást készít mérlegképes könyvelő. Cím a kiadóban. 32-789

IPARI FÉRFI (33)

FODRÁSGÉDEDET felvesz Biró, Deák Ferenc utca 26. 33-695

EGY fiatal sütősegéd és két kerekpáronni tudó fiú felvétetik, Körössi, Mester u. 39. 33-1585

ÉJJELI fűtőt és egy kifűtőt felveszek, Marx-nék. 2-694

PEKSEGÉD, kifűtő és tanuló felvétetik, Kinizsi u. 49. sz. Csapókeret. 33-1865

MAGYAR- és német szabósegédek állandó munkára felvétetnek. — Oboczki, Baranyi u. 12. 33-1906

ÁLLANDÓ munkára órábéres százalékos részesedéssel villanyszere lösegédet felveszek, Fazekas, Péterfia 42. 33-782

ASZTALOS segédet és tanuló felveszek, Vargakert utca 8 Széll. 33-777

ASZTALOSSEGÉDET állandó munkára felvesz Elek Péter, Csap u. 39. 33-764

ASZTALOSSEGÉDET állandó munkára felveszek, Széchenyi u. 29. 33-755

URI fodrászsegéd bevéphet, esetleg azonnal is, vasúti fodrásznál, pályaudvar. 33-589

FŰTŐT barnaszén generátorhoz felveszünk, — Hortobágy-malom. 33-749

TANULÓ FIC (64)

TANULÓ fiút, modell-kisasszonyt felvesz — Papp modellszalon — Szent Anna utca 12. 64-757

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓ, vagy tanuló felvétetik, Beck sütőde, Csokonai u. 33. 49-786

KIFUTÓ fiút azonnal felveszek, Fáblian, Kálvin-tér 11. 49-779

ALKALMAZÁSI KERES FÉRFI (1)

SOFOR, nőtlen, fiatal-ember állást keres, személy, vagy teher, gépjár műre, vidékre is „Ked-dő” jellegre a kiadóba. 1-775

NEM időhöz kötött gépelést olcsón vállalok. Nyil u. 24. délelőtt fél 1 —fél 2-ig kérem a kérésiratokat. 1-1898

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

NYIREGYHÁZARA intelligens szórakoztató ápolónőt keres, Értekezni: Cegléd utca 7. 4-1891

MAGÁNOS öregúrna

mindenesné, lehet ismerlita is, felvétetik. — Deák Ferenc utca 5. 21-1878

